

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op maandag 14 juni 2021 in Raadhuis De Paauw, aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn:

- drs. L.A. de Lange, voorzitter;
 - mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, ir. B. Boon, ir. I.J.J. Borm, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, L.N.M. van Doeveren MSc, drs. R. Everard, mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, mevrouw J.E.M. Heijl, drs. H.J.M. Hendrickx, ir. L.W. Koetsier, B.G.J. Menken, H.W. Mulder, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, mevrouw drs. W.M. Weekhout, F.G. Weyn RA, R.A. Zoutendijk, leden van de raad;
 - R. Bloemendaal, mevrouw C. Klaver-Bouman, drs. H.G. Schokker, C.J.M.W. Wassenaar, wethouders;
 - drs. J. Kleinhesselink, raadsgriffier, mevrouw N. Keltjens, plv. raadsgriffier
- Verhinderd: mevrouw mr. I. Zweerts de Jong, wethouder;
mevrouw B.D.A. Hagen, mevrouw G.C. Mulder-Jense, ing. A.J.L. van Sloten, leden van de raad
-

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Dames en heren, het is 19.30 uur. Hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Wassenaar. Allemaal hartelijk welkom vanavond, goed u hier weer te zien. En u bent allemaal mooi op tijd, dus u heeft er allemaal zin in vanavond met dit mooie weer om hier vanavond de raadsvergadering te hebben. We hebben een aantal afmeldingen voor vanavond ontvangen van de heer Van Sloten en ik moet verder constateren dat ik mevrouw Hagen ook niet zie en dat maakt de mogelijkheid voor mevrouw Heijl om daar plaats te kunnen nemen. Mevrouw Mulder is ook afwezig. En dat is al... Wat is er?

Griffier **Kleinhesselink**: De heer Everard is er ook niet.

De **voorzitter**: En de heer Everard, maar is hij afwezig vanavond?

De heer **Koetsier**: Ik denk dat hij op de fiets zit, want hij neemt de telefoon niet op. Misschien een lekke band of zijn batterij is leeg.

De **voorzitter**: Uitstekend, we hebben nog geen afmelding van de heer Everard, dus we gaan er nog even van uit dat hij aanwezig is en ik zal daar zo melding van maken mocht hij binnenkomen. En vanuit de zijde van het college heeft mevrouw Zweerts de Jong zich afgemeld. Dat is voor wie allemaal al dan niet aanwezig zijn. Dan gaan we naar de mededelingen toe. Ik kijk naar de mededelingen. Zijn er vanuit de raad op dit moment mededelingen? Dat is niet het geval. Vanuit het college een mededeling van mijn kant. We hebben natuurlijk vorige week, en de heer Everard is inmiddels aanwezig, welkom, vorige week heeft u het gesprek gehad met de ondernemingsraad van de werkorganisatie, toen was nog de vraag wanneer de officiële adviesaanvraag van de ondernemingsraad binnen zou komen. En dat is inmiddels het geval, die is vorige week verstuurd en daarin heeft u vrijdag bij uw griffiestukken ook een verwijzing naar gezien. Het leek me wel goed om dit heuglijke feit te memoreren, want het is natuurlijk ontzettend belangrijk dat er een adviesaanvraag ligt van de ondernemingsraad, een belangrijke stap in een reorganisatieproces, en daarmee betekent het dat ook dit formele gedeelte is afgerond. Later vanavond komen er nog actualiteitsvragen en naar aanleiding van die vragen kan ik nog het een en ander toelichten. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: U heeft het toch over een advies en niet over een adviesaanvraag.

De **voorzitter**: Nee, advies.

De heer **Hendrickx**: U gebruikt het woord adviesaanvraag.

De **voorzitter**: Oh nee, sorry, u heeft gelijk. Het advies. Ja, klopt. Hartstikke goed, dat is mooi, dus ja, in die zin liggen we ook verder op schema en op 8 juli zullen de medewerkers van de werkorganisatie dus weten of ze voor de gemeente Voorschoten of voor de gemeente Wassenaar gaan werken. En verder wil ik u ook graag meenemen in het feit en dat is mooi, dat ik vandaag ook weer de nieuwe cijfers zag van de vaccinaties in Wassenaar. Zoals u allen weet, is de GGD met man en macht bezig om ook alle Wassenaarders gevaccineerd te krijgen boven de achttien jaar en op dit moment zijn we al over de helft. 53,4% van alle Wassenaarders die door de GGD zijn

gevaccineerd zijn inmiddels gevaccineerd. De huisartsen hebben natuurlijk de tussen de 61- en 64-jarigen gedaan, dus we zijn echt al meer dan ruim over de helft van het aantal mensen dat wordt gevaccineerd en dat is natuurlijk goed nieuws. Ik zie de heer Van Doeveren kijken: ja, u bent ook binnenkort aan de beurt volgens mij.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het vaststellen van de agenda. En het voorstel is om bij agendapunt 8, de Jaarrekening 2020, vandaag alleen de beraadslaging te doen en het niet in stemming te brengen, dus in die zin, de eerste termijn te doen met de antwoorden eerste termijn van de zijde van het college. Dat heeft te maken, en dat is al reeds gewisseld in de commissie Bestuur en Middelen, met dat er nog geen definitief verslag ligt van de accountant. Kunt u daarmee instemmen, dat we vandaag dus de eerste termijn doen, misschien nog een hele korte vervolgvraag in de tweede termijn, maar dat we hem dus afmaken op de laatste raadsvergadering voor het reces op 13 juli? Verder, kunt u instemmen met de agenda zoals die voorligt? Dat is het geval, dan stellen we hierbij de agenda vast. Dank u wel.

3. Notulen

De **voorzitter**: En dan gaan we nu naar agendapunt 3, de notulen van de raadsvergadering van 18 mei 2021. Heeft u daar nog opmerkingen over? Kunnen we die vaststellen? Dat is het geval, dan stellen we hierbij de notulen vast. Geen opmerkingen naar aanleiding van? Dat is niet het geval, dank u wel.

4. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de lijst van ingekomen stukken. In ieder geval één brief die ik met u er wel even wil uitlichten, want dat gaat namelijk over een van ons, namelijk mevrouw Weekhout, die aan heeft gegeven dat zij gaat verhuizen naar de gemeente Den Haag en dat betekent dat zij haar afscheid heeft aangekondigd. En op 13 juli a.s., laatste punt van de vergadering, zullen we afscheid nemen van mevrouw Weekhout en is het aan de VVD-fractie om ook weer te zorgen dat in september er een nieuw raadslid geïnstalleerd kan worden, maar ik vond dat nog goed om even te memoreren. En de rest volgt de dertiende. Maar vanavond bent u er gelukkig gewoon. Heel goed. Dan, zijn er verder nog punten over de lijst ingekomen stukken? De afdoeningsvoorstellen? De heer Boon.

De heer **Boon**: Verrassend, soms doet hij het in een keer, en soms mag ik het zelf doen. Ik heb een tweetal punten die ik wilde benoemen, de ene is het document onder 4269, dat is ingekomen e-mails over de twee padelbanen bij De Oude Eik en de overlast die daarvan ervaren wordt. Er staat afdoening college, we hebben daar met elkaar een bestemmingsplan voor vastgesteld, en afwijkingsprocedures zijn er gevolgd. En in de praktijk blijkt vaak, zoals het zo vaak gebeurt trouwens, de praktijk blijkt anders dan de theorie op voorhand, waarbij met name geluidaspecten die specifiek in de commissie aan de orde zijn geweest als het gaat om overlast en de hoeveelheid lawaai, aanmerkelijk anders zijn dan, in ieder geval bij mij, zijn voorgeschoteld. Dus wij dringen er in ieder geval als Lokaal Wassenaar! op aan om daar met de bewoners die daar overlast ondervinden en met de eigenaar van het terrein zelf in gesprek te gaan over compenserende maatregelen, maar ook maatregelen die de overlast kunnen beperken. Dus mijn vraag is vooral, ben u daartoe bereid, en anders, het leek me te zwaar om te agenderen voor de commissie, wil ik het laten bij dit verzoek om in gesprek te gaan met de bewoners en daar ook maatregelen te treffen. Maar misschien dat andere onderwerp er meteen achteraan? Of...

De **voorzitter**: Ik denk dat op dit punt de heer Everard een aanvulling heeft of een ander punt, dan doen we dat meteen, en dan kijk ik ook meteen even naar de wethouder Wassenaar voor de reactie daarop. De heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter. Dank u wel. Ook mijn fractie had dit punt naar voren willen brengen, want wij zijn er geweest, en nogmaals, in het begin denk je alleen maar: sport, hartstikke leuk. Maar als je daar in die achtertuin staat, dan denk je echt: soms pakt het systeem, hoe goed bedacht ook, zo ongelofelijk verkeerd uit voor een individuele burger, dus wat dat betreft ondersteunen wij het pleidooi geheel en al. En we hebben ook zitten denken of we het misschien moeten agenderen voor de commissie, maar deze oplossing zou heel goed zijn.

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Mag ik daar nog een ding aan toevoegen? Want vorige week stond in de krant dat er een nieuw verzoek is gedaan voor nog drie van die banen, dus dat gaat op een gegeven moment wel de spuitgaten uitlopen en mijn verzoek is dus aan u, dat heb ik net gedaan, dus ik hoop dat u daarop kunt antwoorden, dank u wel.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de heer Wassenaar.

Wethouder **Wassenaar**: Ja, dank u wel voorzitter. De problematiek aldaar is ons natuurlijk ook bekend. Ik krijg daar zelf ook vele mailtjes over. Ik heb ook in contact met bewoners gezegd: we hebben het echt in onderzoek, de twee vergunde banen, daar loopt een procedure voor, daar is ook een heronderzoek van de milieudienst op aangevraagd. Dus daar komen we zeker op terug. We gaan ook in overleg met de omwonenden. De drie banen die nu weer zijn, ik dacht dat het er drie waren, aangevraagd, daarvan hebben we ook al gezegd dat we dat niet zomaar kunnen verlenen. Er is daar wel degelijk iets aan de hand. We hebben dat in onderzoek en ik neem daar contact over op als ik dat goed in beeld heb met de bewoners.

De **voorzitter**: Is dat naar tevredenheid?

De heer **Boon**: Mag ik hier ook de vraag aan koppelen of u ons ook tijdig wilt informeren wat het resultaat daarvan is?

Wethouder **Wassenaar**: Ik zal de raad daarover informeren voorzitter.

De **voorzitter**: Oké, de heer Everard nog een punt.

De heer **Everard**: Ja nog een aanvullend punt. Nogmaals, ik heb mij ook helemaal, dat doe ik niet vaak, maar ook helemaal verdiept in het internationale werk rond de padelbanen. Eerst dacht ik: wat is het? Maar er is gedaan alsof het kindertennis was, nou, het is veel meer buitensquash, veel intensiever met veel meer mensen. En ik wil er nog wel een element aan toevoegen waar de wethouder alstubielt ook nog naar wil kijken en dat is met name de tijden tot waarop mensen spelen. Want de geluidsoverlast elke avond tot 22.00, 23.00 uur, dat is van echt een hele andere orde, en dan heb ik het nog niet eens over de lichtmasten, en nogmaals, het is echt het systeem, wat we dachten dat we allemaal goed geregeld hadden, maar dat pakt toch soms voor een individuele burger echt heel anders uit, wat niemand bedoeld heeft als je daar geweest bent.

De **voorzitter**: Helder, als de wethouder zijn microfoon uit zou willen zetten, ik noteer dat in ieder geval het college heeft toegezegd in gesprek te gaan, nader onderzoek te doen, in gesprek te gaan met direct omwonenden en de betrokken eigenaar van het tennispark en dat de raad erover geïnformeerd wordt wat daar de uitkomsten van zijn. U had volgens mij een tweede, de heer Boon.

De heer **Boon**: Ja, de andere is de locatie Duindigt, de informatiebrief die we daarover ontvangen hebben 4272. De informatiebrief over de ontwikkeling van Duindigt en alles wat er mee te maken heeft. Daar speelt nogal wat. We hebben natuurlijk twee jaar geleden een aantal randvoorwaarden meegegeven en ik lees nu in de brief dat er een ontwikkelende partij bezig is, als enige, om een invulling te maken en dat daar nog de komende maanden aan gewerkt gaat worden. Wij doen toch ook hier het dringende verzoek om de raad in die ontwikkelingen mee te nemen, tijdig, zodat we niet met een compleet plan geconfronteerd worden waar uiteindelijk een ontwikkelende partij of de gemeenteraad voor een voldongen feit komt te staan en daarbij meteen gekoppeld aan de mooie projecten die we kortgeleden hebben gehad, doen we ook een dringend beroep om ook op hele korte termijn de direct belanghebbenden daarbij te betrekken en laten we dat vooral participatie noemen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Van de padel naar de paarden. De wethouder.

Wethouder **Klaver**: Ja, ik denk ook dat de functie van het informeren van de raad en daarmee ook de mogelijkheid voor u om het op de agenda te zetten hiermee gestart is. Ik wil heel graag ook met de betrokken partij u meenemen. Het is een eerste stap naar een iets gedefinieerder ontwikkelplan en aan de hand van de kaders die u zelf heeft gesteld, zijn wij eerst langs de andere stakeholders gegaan, zoals de provincie en Rijkswaterstaat en de Omgevingsdienst om te kijken of de kaders die u heeft gegeven de goedkeuring konden vinden, en dat is zo. En nu is het zaak om te kijken of het met deze kaders ook goed ingevuld kan worden, maar ik doe hierbij de toezegging dat wij u graag meenemen in wat er nu precies op tafel ligt. En we zullen met een vergaderverzoek bij de griffie komen.

De **voorzitter**: Ja? Dan schuiven die toezeggingen op. Hartstikke goed, dus de toezegging dat het college met nadere informatie komt naar aanleiding van, zodat dat geagendeerd kan worden, waarbij het presidium net heeft vergaderd, dus het is voor het reces besloten, maar na het reces is er ook een vergaderseizoen, dus dat gaat helemaal goedkomen. De heer Ronke.

De heer **Ronke**: Ja dank voorzitter. Nog in aanvulling op deze vraag wil ik aan de wethouder vragen om ons vooral te informeren over eventuele woningbouw op de locatie.

Wethouder **Klaver**: Zeker, het gaat over hele beperkte woningbouw aan de rand eventueel, maar er wordt dus bekeken of dat mogelijk is.

De **voorzitter**: Goed, dat gaat nader besproken worden. Oké. Dan kijk ik of er nog vragen zijn over de lijst ingekomen stukken. Verder akkoord met alle manieren van afdoening? Dat is het geval, dan stellen we die hierbij vast.

5. Hamerstukken

De **voorzitter**: En dan gaan we naar de hamerpunten toe.

5a. Vaststelling bestemmingsplan Stompwijkstraat

De **voorzitter**: En dan begin ik bij hamerpunt nummer 5a. De vaststelling van het bestemmingsplan Stompwijkstraat, met een viertal besluiten. Kunt u daarmee akkoord gaan? Dat is het geval, dan is dat hierbij besloten.

5b. Buitenplanse activiteiten met een verplichte participatie-eis inclusief toetsingskader participatie Omgevingswet

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 5b. Buitenplanse activiteiten met een verplichte participatie-eis inclusief toetsingskader participatie Omgevingswet. De besluiten om dat toetsingskader nog verder vast te stellen met daarbij nog wat nadere besluiten. Bent u daarmee akkoord? Dat is het geval, dan is dat hierbij besloten.

5c. Goedkeuren begrotingswijziging reorganisatielasten 2021 – 2e tranche

De **voorzitter**: 5c. Goedkeuring begrotingswijziging reorganisatielasten 2021 – 2e tranche. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval, dat is dan hierbij besloten.

5d. Plan van aanpak ondermijning gemeente Wassenaar 2021-2024

De **voorzitter**: Dan 5d. Plan van aanpak ondermijning gemeente Wassenaar 2021-2024. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval, dat is dan hierbij besloten.

5e. Raadpleegbrief Aankoop grond sporthal

De **voorzitter**: Dan 5e. Raadpleegbrief Aankoop grond sporthal. Het besluit geen wensen of bedenkingen te uiten. Dat is het geval. Hierbij besloten.

5f. Grondaankoop sporthal

De **voorzitter**: En dan 5f. Grondaankoop van de sporthal, namelijk een krediet te voteren van € 700.000,00 inclusief btw voor de aankoop van de grond aan de Dr. Mansveltkade nummer 11. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval, dat is bij dezen besloten.

6. Buitenplanse activiteiten met een adviesrecht met instemming van de raad (verzwaard adviesrecht)

De **voorzitter**: En dan komen we bij de bespreekpunten. En komen we bij agendapunt 6. Buitenplanse activiteiten met een adviesrecht met instemming van de raad (verzwaard adviesrecht). En uit de commissie had ik begrepen dat u daar vanavond nog graag over wilt spreken. En ik heb gezien dat er een amendement gloort, namelijk van de heer Paulides. Dan is mijn voorstel dat we u als eerste het woord geven, en dan ga ik verder inventariseren wie nog meer het woord daarover wil. Dat is de heer Ronke, de heer Boon, de heer Zoutendijk en verder

niet? De heer Hendrickx niet? Ja, en de heer Hendrickx. Dat is hem? Verder helemaal prima. Dan gaan we beginnen bij de heer Paulides. Aan u het woord.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ik wil nog even een opmerking maken. Het ging net heel erg snel, maar ik mis bij het vorige besluit de begrotingswijziging. Dan ga ik door naar het volgende punt, buitenplanse activiteiten. Een van de argumenten bij dit voorstel is dat, indien uitsluitend de buitenplanse gevallen worden aangewezen waarbij advies vanuit de raad een significante meerwaarde kan betekenen, dit voorkomt dat er een onwerkbaar werkdruk voor de gemeenteraad ontstaat. De vraag is dan direct, wat is een significante meerwaarde? En wat is een initiatief met veel impact? Dat wordt al direct een discussiepunt en daar kan je op wachten. Er zouden anders te veel buitenplanse initiatieven besproken moeten worden door de gemeenteraad. Een groter onzinargument heb ik niet eerder gehoord. En hiermee probeert het college gebruik te maken van de onkunde en de onwetendheid van de huidige raad. In het verleden werden namelijk wel alle gevallen door de raad besproken als een principeverzoek, totdat het college deze bevoegdheid grotendeels naar zich toe haalde door de categorieën te benoemen waarbij het college er over kon beslissen. En dat liep niet altijd lekker, zoals we ook bijvoorbeeld bij het project Havenkade zagen. Nu wordt de bevoegdheid om te beslissen feitelijk omgedraaid door vast te stellen in welke gevallen de raad er over wil gaan. Dat is een te ruime bevoegdheid⁸ voor dit college, waar bij komt dat we nu al te maken hebben met een wethouder die zich niet aan de wet wil houden, maar die altijd naar oplossingen zoekt, zoals hij zelf zegt. Met andere woorden, hij zoekt de grenzen op en als we hem een vinger geven, dan neemt hij de hele hand. De voorgestelde procedure kent geen limitatieve lijst, zoals met de andere voorstellen normaliter wel het geval is, zo staat in het stuk. Hierdoor moet de praktijk duidelijk maken hoe vaak de verplichte participatie bij buitenplanse initiatieven wordt toegepast. Draai je het om en ga je in de praktijk kijken hoe vaak het voor komt, alvorens te bepalen wanneer de raad gebruik wil maken van het adviesrecht. Het komt niet zo vaak voor dat er een buitenplanse activiteit is. Hoe vaak het voorgekomen is in de huidige raadsperiode zou ik wel willen weten van de wethouder. In het verleden kwam dat heel weinig voor. En afhankelijk van zijn antwoord overweeg ik een amendement in te dienen in de tweede termijn. Dat was het, dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Ronke.

De heer **Ronke**: Ja voorzitter, dank. De VVD kan instemmen met dit voorstel. We hebben inderdaad, zoals net al werd gezegd, nu de omgekeerde situatie bij de verklaring van geen bedenkingen. Ik denk dat het goed is dat de gemeenteraad straks een zwaarwegend adviesrecht kan geven bij buitenplanse activiteiten van grote impact. En inderdaad, we moeten oppassen dat we niet over ieder besluit willen gaan besluiten, want de gemeenteraad heeft het al relatief druk. Daarvoor hebben we in het verleden, een jaar of twee geleden, ook al besloten om inderdaad de verklaring van geen bedenkingen in vier categorieën in te voeren en het over te dragen aan het college. En ik denk dat dit een logisch vervolg is naar de nieuwe Omgevingswet om het met een verzaamd adviesrecht te gaan doen. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Boon.

De heer **Boon**: Ja, we hebben het in de commissie ook uitgebreid besproken en dit blijft een heikel punt. Wanneer heeft een plan veel impact en wanneer niet? Dat maakt de beoordeling nog ingewikkelder. Het lijstje dat we hadden met de categorieën was al niet heel helder, maar het aantal, de werkdruk, ach, het aantal aanvragen dat we de afgelopen jaren hebben gehad, die zijn op een hand te tellen. Dus als we daar al druk van worden, dan kunnen we wel stoppen denk ik. En al zouden we druk zijn, als het nodig is om iets goeds te bereiken, dan is dat nog steeds niet erg. Dan wil ik best een extra avond komen, of wat extra tijd erin stoppen, dat hoort er nu eenmaal bij als je in de raad zit. Dus het gaat uiteindelijk om het resultaat en de onderbouwing van de wethouder snap ik wel, we hebben natuurlijk een bestaand beleid en dat gaan wij gewoon, en dat is ook in de commissie toegelicht, omzetten naar die nieuwe Omgevingswet. Dat is heel duidelijk, alleen nu is het beschreven over, in het voorstel zelf, buitenplanse aanvragen die er zijn. Dus plannen die afwijken van het bestemmingsplan. En dat kunnen soms ook wat kleinere zijn, en dan noem ik een voorbeeld, zoals de Middelweg 22, die ook tijdens de commissievergadering gepasseerd is, en die dus wezenlijk afwijkt van ons algemene ruimtelijke beleid met afstanden tussen woningen en tussen bebouwing. En dan kom je ineens in een heel ander soort beoordeling terecht, en dan is het weliswaar een kruimelgeval, maar het raakt het algemene beleid, en ook daarvan zou je moeten beoordelen of dat wel of niet aan de raad ter beoordeling is, omdat dat dus verder gaat dan dit individuele geval en zeker als de onderbouwing niet verder gaat dan het individuele geval. Dus mijn vraag is aan de wethouder, voorzitter, op welke manier gaan wij daar goede grip op krijgen? Aan de ene kant dat wij niet verrast worden, aan de andere kant dat u niet

verrast wordt of overrompeld door vragen van de raad, waar u niet op zit te wachten, want u heeft het ook druk. Dus dat willen we vooral voorkomen, maar hoe kunnen we tot een praktische werkbare manier komen, waarbij dit soort afwijkingen op een goede manier besproken wordt? Dus ik doe eigenlijk een beroep op u om te kijken of we dat, weliswaar op een later moment, moeten doen. Of dat we moeten besluiten dat dit voorstel op een later moment besproken zou moeten worden, want het andere, dat had ik al beloofd dat ik die zou agenderen, dus dat gebeurt ook, de kruimelgevallen. En dan is het eigenlijk een logisch gevolg dat je dat aan elkaar koppelt, maar ik ben reuzebenieuwd naar, en dat is ook de reden dat ik geen amendement heb ingediend of klaargemaakt, uw reactie. Hoe we dat praktisch kunnen vormgeven, zodat we met elkaar een werkbare situatie hebben.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. In het besluit wordt genoemd: 'initiatieven met veel impact, zoals bedoeld in toetsingskader participatiebeleid Omgevingswet'. Maar helaas biedt dat toch weinig duidelijkheid. Ik heb eigenlijk vragen aan de wethouder, hoeveel buitenplanse activiteiten verwacht u dat in de komende jaar op ons bordje komt ter beoordeling. Want die zorgen over de werkdruk van de gemeenteraad zijn natuurlijk best heel mooi om te horen, maar ik heb begrepen, maar de heer Boon die noemde ook een aantal, dat het misschien wel meevalt, die aantallen. En in dat geval zou ik mij ook goed kunnen voorstellen dat gewoon eens een jaar te bezien en daarna te evalueren.

De **voorzitter**: Dank, en ten slotte het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik was enigszins verrast, maar het mogelijke amendement van mijn buurman brengt er enige verandering aan, dat een van de dingen die hier zou passeren, als er een stuk doorgestuurd wordt vanuit de commissie naar de raad als bespreekstuk, dat er dan minstens een motie of een amendement aan hangt. Maar dat is nu zojuist aangekondigd. Ik vraag mij af, de aantallen waar wij over praten zijn zeer beperkt en ik vind het qua timing, een bestemmingsplan is een bestemmingsplan en we hebben inmiddels in het afgelopen, pak hem beet, jaar al de nodige ervaring gehad met afwijkingen van bestemmingsplannen die niet helemaal fruitig en fraai gaan. En ik zou eigenlijk willen bepleiten om een ander moment te kiezen voor dit voorstel, en dat is wanneer er wat meer ervaring is met zaken die al dan niet in deze raad komen. Om op voorhand, in het kader van de Omgevingswet, het toezicht en de controle van de raad weg te geven binnen een arbitrair systeem van wat is buitenplans en wat is niet buitenplans, of heeft een impact als het buitenplans is. Ik moet daar meer onderbouwing bij hebben voordat Hart voor Wassenaar daar ook maar enigszins in mee kan gaan. En het tweede natuurlijk, wat in een kwestie als deze speelt is vertrouwen, en ook wat dat betreft is het qua timing gewoon niet het juiste moment om met dit voorstel te komen, onzes inziens. Dus wij zullen tegenstemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder Ruimtelijke ordening.

Wethouder **Wassenaar**: Ja dank u wel voorzitter. Dit punt heeft inderdaad ook in de commissie ruim ... (geluid valt weg) gekregen en terecht. Het is een belangrijk punt. Ik heb in de commissie ook aangegeven dat dit voorstel een bouwsteen is, een voorbereidingsbesluit als het ware voor de inwerkingtreding van die Omgevingswet die dus per 1 juli 2022 nu in werking gaat treden. We hebben een halfjaar erbij voor onze voorbereidingswerkzaamheden en ik kan u zeggen, dat is echt wel nodig, die tijd hebben we zeker nodig, ook gezien de situatie waarin wij verkeren met de transitie van onze organisatie naar een eigen organisatie met opbouw van goed opgevoerd werken. We missen mensen, we moeten alles op alles zetten. Dus we hebben die voorbereiding echt wel nodig. In dit raadsvoorstel wordt gezegd: wijs nu aan, raad, als categorie voor aanvragen die onder het bindend adviesrecht van de raad vallen. In ieder geval de gevallen die veel impact met zich meebrengen, zoals bedoeld in het toetsingskader Participatie. Daar hebben we ook in de commissie over gesproken en ook over het punt dat het toetsingskader, de heer Zoutendijk noemt dat ook al, toch nog niet helemaal scherp is en daarom hebben we ook in mijn beleving, en volgens mij staat dat ook in de notulering van de commissie, afgesproken dat heb ik toegezegd dat we over de verdere uitwerking van dat kader overleg met commissie en raad hebben. Dat dat altijd besproken kan worden. Maar we hebben wel dit principekader nodig, zoals we dat in dit voorstel aangeven, om tot een uitwerking te gaan komen van die verfijning. De raad, ook zeker in de Omgevingswet, is kaderstellend en toezichthoudend. Dat is een belangrijke rol. Maar het college krijgt in die Omgevingswet meer bevoegdheden als het gaat om de uitvoering. En dat is niet voor niets, want de Omgevingswet heeft als toch een soort backbone, dat er snel besluiten genomen moeten worden. Dat er binnen acht weken een besluit moet liggen op een initiatief dat ons wordt

aangeboden. En als wij dan voor elke aanvraag naar de raad moeten, dan is dat niet uit onwil dat we dat niet zouden doen, maar eerder uit pragmatische overwegingen. We moeten die acht weken halen. Dus wij proberen, wij willen, in samenwerking met commissie en raad, tot een verfijning van die regel komen om mogelijk te maken dat wij snel in het belang van onze inwoners, van de initiatiefnemers die zich aandienen, tot besluiten gaan komen, want dat zijn toch nog wel aardig wat aanvragen. U zegt, het zijn er niet zo heel erg veel, maar inclusief de kruimelgevallen, de heer Boon duidde daar ook al op, zijn dat er toch een fors aantal. Ik kan dat precieze aantal nog niet noemen, mijnheer Zoutendijk, ik heb mij niet op die vraag voorbereid, ik zie dat amendement ook zeer recent. En ik vraag mij af of ons systeem dat zomaar wel kan gaan tellen vanuit de vraag die we doen. Dus ik wil daar best nog een keer naar kijken, maar het zijn er meer dan u zich voorstelt. En het is waar, het is ook hier al eerder gezegd, niet alleen die acht weken zijn bepalend, ook de werkvoorraad van de raad speelt hierin mee. Dus ik denk ook, het is inderdaad een kwestie van vertrouwen en ik denk dat we dat vertrouwen ook kunnen opbouwen aan de hand van de toezegging die ik ook in de commissie heb gedaan en die ik hier herhaal, dat wij de verdere verfijning van die uitwerking gezamenlijk gaan doen in de periode na de zomer, in de verdere voortbouw van dit voorstel. Ik denk dat ik zo alle punten wel gehad heb.

De **voorzitter**: Ik heb een interruptie van de heer Boon. De heer Boon.

De heer **Boon**: Ja voorzitter, de wethouder zegt: er komt een verfijning op basis van dit voorstel. Maar die verfijning, ik ga ervan uit, en dat is meteen een vraag, dat u met een voorstel komt, hoe dat dan op te pakken. Maar als het om een verfijning gaat en we besluiten nu om bepaalde categorieën dus gewoon door te zetten, dan zie ik bijvoorbeeld het toevoegen van nieuwe categorieën, ziet u dat ook als een verfijning? Laat ik dat zo vragen, want anders beginnen we eigenlijk de discussie opnieuw en vandaar dat ik zei: is het de vraag of dit moment het juiste moment is om een besluit te nemen, maar dat hebben we in de commissie al besproken. Dus daar zijn we wel uit, daar zijn we het wel over eens als commissie, dat dat niet het juiste moment is. En zeker niet met een halfjaar uitstel van de Omgevingswet, maar de vraag is dus: hoe gaat die verfijning eruitzien als we nu al een besluit nemen? Kunnen onderdelen van dit besluit bijvoorbeeld ook weer herroepen worden?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, de categorie die nu wordt aangewezen is de categorie met veel impact en als we het eens zijn over wat wij verstaan met zijn allen onder veel impact, dan kan er weinig discussie meer zijn over dat onderdeel. En verder is het natuurlijk zo dat de tijd dat we daarmee werken, met deze hoofdlijn, die in principe toch tijdelijk is vanuit de Overgangswet, waarbij het bestemmingsplan het wettelijke omgevingsplan gaat worden, tot de discussie met de raad over het nieuwe omgevingsplan. In die periode hebben wij natuurlijk de mogelijkheid om daarmee te experimenteren en in het voorstel is ook aangegeven dat we dat ook gaan evalueren, dus er kan continu discussie over zijn, maar ik denk veel impact nu, daar gaan we over discussiëren, op het moment dat we daar overeenstemming over hebben, en dat is dus na de zomer, dan beginnen we daarmee, gaan we agenderen. Dan als we daar overeenstemming over hebben, dan kunnen we daar gewoon mee gaan werken tot de discussie over het omgevingsplan, en met elkaar gaan leren in die nieuwe situatie.

De **voorzitter**: De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen dat er niet veel buitenplanse activiteiten zijn, maar hij kan geen schatting geven. Dat vind ik wel, het gaat mij niet om exacte getallen, maar kennelijk kan wel worden beoordeeld dat de werkdruk van de gemeenteraad te hoog is, maar als ik dan vraag op basis waarvan, dan komt daar geen antwoord op. Als ik de wethouder goed begrijp, is dat toetsingskader dus nog niet definitief en wordt ons nu wel gevraagd om ons vast te leggen op wat hier staat: 'initiatieven met veel impact zoals bedoeld in dat toetsingskader'. Ik denk dat de volgorde gewoon niet klopt. Laten we dan eerst dat toetsingskader goed bespreken en vaststellen, alvorens dit besluit te nemen. We hebben ook nog alle tijd daarvoor, maar ik vind nu dat we het paard achter de wagen aan het spannen zijn. Dank u wel.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, de heer Zoutendijk zegt 'de wethouder zegt 'er zijn niet veel buitenplanse aanvragen.' Nee, ik zei juist dat er meer zijn dan u denkt. Het waren de heer Boon en de heer Hendrickx en de heer Paulides die zeiden 'het zijn er niet veel'. Nee, het zijn er veel meer dan u denkt, zeker als u de kruimelregeling daarin meepakt. En ik baseer mijn stelling op het feit dat de raad een drukke agenda heeft, op de beleving die ik daar zelf bij heb. En klachten zijn

het niet, maar toch wel opmerkingen vanuit de raadsleden dat het hectisch is en dat er veel langs de deur komt. Dat is een goede zaak, maar we moeten elkaar toch ook een beetje in bescherming nemen en een beetje vertrouwen geven, zeker als op basis van mijn toezegging wij daar overeenstemming in gaan krijgen over wat wij nu zien als de categorie 'veel impact'. Daar gaan we echt veel tijd en moeite insteken. In de gemeente Voorschoten hebben ze ook een beetje dezelfde discussie gehad en daar is toegezegd dat er nog een themawerkbijeenkomst gaat komen daarover. Die toezegging doe ik hier ook graag, want die wordt toch voorbereid en waarom zouden wij dat dan hier niet gaan doen? Dus met alle soorten van genoeg. Maar ik denk dat we moeten zeggen, willen we een basisvoorstel uit gaan werken, laten we dit nu als hoofdlijn nemen, veel impact, gaan we over studeren, gaan we over praten. Komen we tot andere conclusies, kunnen we het daar altijd nog over hebben.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik heb zo het vermoeden dat de heer Hendrickx ook nog een interruptie had.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, het duurde bijna zo lang dat ik mijn vraag vergeten ben, maar ik denk dat de heer Wassenaar dat langzamerhand in de gaten heeft. Maar even, alle gekheid op een stokje, ik heb het de eerste keer laten passeren, maar het moment dat u denkt dat het er meer zijn dan u denkt enzovoorts, en dat soort kwalitatieve termen, laat ik duidelijk zijn, ik zou dat zelf willen beoordelen. Of het er meer zijn dan ik denk dat het er zijn en niet op de woorden van de wethouder, want misschien dat hij denkt in termen van twee is meer dan een, of drie is zelfs al heel veel. Het moment dat er gevraagd wordt om... Ik ga het net zo lang maken als de wethouder. Het moment dat er gevraagd wordt om aantallen, vind ik dat die gegeven moeten worden, al is het een ballpark. En het ontnemt de raad de mogelijkheid om een oordeel te vellen over de dingen die de wethouder kwalitatief zegt, en daarom wil ik hem nog een keer uitnodigen om daar getallen te noemen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Ja voorzitter, ik was gewoon niet voorbereid op die vraag. Ik heb dat amendement heel laat gezien en ik kan u toezeggen dat wij...

De **voorzitter**: Wacht even, het amendement is nog niet ingediend, dus u koppelt het nu aan het amendement. Het gaat over de vraagstelling: wat is uw inschatting over het aantal buitenplanse aanvragen? Gewoon in algemene zin.

Wethouder **Wassenaar**: Ik durf het echt niet te zeggen. Het zijn er zeker veertig denk ik. Ja ik weet het niet. Maar als ik zie wat er gebeurt binnen de kruimelgevallenregeling en de algemene bevoegdheden binnen BRO, dan denk ik: dat zijn er meer dan wij met zijn allen denken. En we moeten voortgang erin houden. Waar doet het nu pijn als we afspreken om vanaf nu, vanaf dit basisprincipe een voorstel voor te bereiden in gezamenlijkheid en daarin te verkennen? Kan ik ook scherp gaan krijgen hoeveel aanvragen er dan zijn, kunt u meenemen in uw finale beoordeling van de uitwerking. En de heer Zoutendijk sprak ook nog even over het toetsingskader. Dat is het toetsingskader dat u zojuist heeft vastgesteld bij de participatie en daar zit ook een grofmazig schema in wat de basis is voor verdere uitwerking.

De **voorzitter**: Ik zet hier voor de eerste termijn gewoon een punt. Want we gaan gewoon even naar het tweede termijn. Want er hangt ook nog ergens een amendement boven de markt. Dus ik geef het woord aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ik begrijp het probleem niet helemaal. Wat wij voorstellen is dat er een evaluatie gaat komen voordat we gaan besluiten over welke dingen we het adviesrecht zouden willen hebben. Maar er is helemaal niks aan de hand, want als de Omgevingswet ingaat, tot dat moment hebben we de bestaande regeling. Dus we hebben alle ruimte om te kijken bij welke situaties is het nu heel lastig en bij welke situaties zouden wij vastlopen? Als we het voorstel niet accepteren, dan blijft dat verzwaarde adviesrecht bestaan. Ik heb het een beetje omgedraaid door te zeggen: laten we nu eens gaan kijken wat we in de komende periode voor problemen zien. Doe die evaluatie vooraf en ga er dan pas over besluiten. We hebben alle tijd, dus ik begrijp het argument niet dat er zoveel haast is. Ga in de komende periode gewoon kijken welke kruimelgevallen er zijn. Willen we die kruimelgevallen onder dat verzwaard adviesrecht hebben? Ik denk het niet. En welke situaties blijven er over. Dus ik wil bij dezen het amendement indienen. Het is inmiddels ook getekend door de heer Hendrickx zie ik. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan constateer ik dat er inmiddels een amendement is ingediend en wordt het nu gepubliceerd en maakt het onderdeel uit van de verdere beraadslaging, medeondertekend, naast de heer Paulides, door de heer Hendrickx. Helder, dank u wel. Dan kijk ik nog even de kring rond, de heer Ronke nog. De heer Boon.

De heer **Boon**: Ja, ik ga het toch nog een keer proberen met die aantallen. We waren zo lekker op stoom, we zaten aan de veertig. Ik probeer het wat naar beneden te halen. We hebben het over het verzwaard adviesrecht, waarbij we het beleid dat we nu voeren bij de verklaring van geen bedenkingen, en dat zijn er inderdaad maar twee of drie per jaar en minder waarschijnlijk. Daar hebben we het nu over. En als dat het is, is dat anders dan wat de heer Paulides zegt, die het over alle buitenplanse aanvragen heeft, dus ook de kruimelgevallen. En dan heb je inderdaad grote aantallen. Het is denk ik wel goed om daar die duidelijkheid over te hebben voordat het amendement in stemming komt.

De **voorzitter**: Een interruptie, over en weer. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank u wel. Ja, mijnheer Paulides heeft het niet over veertig gevallen. De kruimelgevallen blijven, in de huidige situatie totdat de Omgevingswet komt, op dezelfde manier behandeld worden als nu. Dus wat gaan we zien als we een evaluatie gaan doen over een jaar en we gaan nu vastleggen: wat zijn de kruimelgevallen en welke problemen hebben we daarbij, of hebben we daar niet bij? En wat zijn de verzwaarde procedures waar wij als raad over willen gaan? We hebben toch alle tijd om dat rustig uit te zoeken? Dat is de evaluatie waar ik om vraag en stel het nog even uit en ga er over een tijdje over praten. Maar dan heb je ook de splitsing kruimelgevallen en verzwaarde gevallen waar je over zou willen gaan.

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Ik hoor geen vraag van de heer Paulides, maar dan heb ik er wel een voor hem als dat mag. U leest in het voorstel dat het om alle buitenplanse voorstellen gaat.

De heer **Paulides**: Nee, dat lees ik niet. Het gaat erom dat het niet limitatief is en het gaat erom dat het alleen over zaken gaat die wat een grote impact hebben. En dan word ik een beetje kriegel, dan denk ik, wanneer heeft het dan een grote impact? U noemde het zelf al, Middelweg 22, heeft dat een kleine impact? Of een grote impact? Ik heb gekeken, je schrikt je rot wat daar staat. Als de wethouder bij zo een situatie zegt: 'dit heeft een kleine impact en dat ga ik gewoon besluiten', dan hebben wij als raad een probleem. Dan wordt heel Wassenaar volgebouwd tot aan de erfgrans.

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Ja, ik ga dan toch even door. In het voorstel staat dat de beleidslijnen zoals we die hebben geformuleerd en de criteria die we hebben geformuleerd voor het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen en de gevallen die bij ons langs moeten komen, dan zijn wij van mening dat we die op die manier ook, for the time being, tot de overgang is, zouden kunnen voortzetten. Hebben we het over de andere gevallen, waar u het over heeft, het brede pakket, dan heb je het ook over de kruimelgevallen en dat zie ik dan in het kader van het fijn slijpen en uitwerken van dit voorstel, waarbij het inderdaad is, zoals ik aangaf, de Middelweg is een afwijking, gigantisch, die dus het wezenlijke ruimtelijke beleid van de gemeente raakt en daardoor zo principieel en ernstig is, misschien nog wel ernstiger dan ergens in het veld een museum of weet ik veel wat. Maar de effecten die dat heeft op alle manieren, in planschade, in last van omwonenden, is zo enorm dat je daar goed over na moet denken en dat zie ik als uitwerking en ik hoop ook dat de wethouder dat ziet, maar hoe dan ook, dit onderwerp wordt nog geagendeerd, dus dat komt sowieso aan de orde. Dat is wat ik bedoel. Er zit een onderscheid in en als het dus inderdaad het hele brede pakket is, dan kunnen wij dat amendement niet volgen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we naar de heer Zoutendijk, nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. De heer Hendrickx? Nee, dan gaan we naar de wethouder. En ook gaarne uw advies over het amendement dat inmiddels voorligt.

Wethouder **Wassenaar**: Ja dank u wel voorzitter. Zoals ik al aangaf, ziet dit voorstel op de inwerkingtreding per 1 juli 2022 en is het alleen richtinggevend voor het verdere onderzoek. Terecht geeft de heer Boon aan dat alles blijft zoals het is tot 1 juli 2022, tenzij, zijn voorgenomen agendapunten naar aanleiding van Middelweg 22, daar een bijstelling in zou kunnen komen, dan heeft dat natuurlijk ook effecten. Waar dit voorstel voorziet op de brede buitenplanse versie en waar ik dus al eerder van toe heb gezegd dat we de verdere verfijning in samenwerking gaan doen

en dan past die discussie wel bij de discussie van de heer Boon, maar daar gaan we dan wel over praten. Dus ik moet in dat verband het amendement ontraden, omdat wij een basis willen hebben voor ons denken en daar gaan wij dus ook met u als raad in discussie volgens de toezegging. Ik ontraad het amendement.

Amendement bij agendapunt 6, Buitenplanse activiteiten met een adviesrecht met instemming van de raad (verzwaard adviesrecht)

Ingediend door Democratische Liberalen Wassenaar en Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 14 juni 2021;
en gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- a. er niet veel buitenplanse activiteiten ingediend worden;
- b. er nu geen limitatieve lijst kan worden vastgesteld;
- c. er eerst ervaring moet worden opgedaan waarna een evaluatie dient te volgen alvorens categorieën kunnen worden aangewezen;

besluit:

het (concept)raadsbesluit te vervangen door de volgende tekst:

Besluit:

1. voor alle buitenplanse omgevingsplanactiviteiten te bepalen dat de beslissing van de gemeenteraad bepalend is op de aanvraag om de omgevingsvergunning voor het verlenen of onthouden van instemming;
2. op basis van een evaluatie – te houden na 1 jaar – van de voorgekomen gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit te bepalen of eventuele categorieën worden aangewezen waarvoor een verzwaard adviesrecht zal toegepast worden."

De **voorzitter**: Dan sluit ik de beraadslaging en zoals gebruikelijk beginnen we bij het amendement. Het amendement ingediend door de fracties van DLW en Hart voor Wassenaar. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van Hart voor Wassenaar, DLW en Fractie Zoutendijk. Wie is tegen dit amendement? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, D66 en de PvdA, en daarmee is het amendement verworpen. En dan breng ik het voorstel in stemming, zoals geformuleerd, Buitenplanse activiteiten met een adviesrecht met instemming van de raad (verzwaard adviesrecht). Een drietal besluiten dat voorligt. Wie is voor dit besluit? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, D66 en de PvdA. Wie is tegen? Fracties Hart voor Wassenaar, DLW en de Fractie Zoutendijk. En hiermee is het voorstel aangenomen. En nog wel even goed om de toezeggingen die hier zijn gedaan, dat na dit najaar er nog nader overleg natuurlijk is met de raad over de verdere uitwerking, waarbij ook gesuggereerd werd om daar een specifieke themabijeenkomst voor te organiseren. Die is dan ook nog genoteerd.

7. Vaststellen Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 regio Rotterdam–Den Haag

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 7. Vaststellen Regionale Energietransitie 1.0 regio Rotterdam-Den Haag, waar wij onderdeel van zijn. Wie mag ik daarover het woord geven? Ik heb in ieder geval en ik kijk ook even, gezien dat er een motie gloort. Ik zie als eerste indiener de heer Borm, dan ga ik er maar zo van uit dat u het woord ook wilt voeren. Wie kan ik nog verder het woord geven? De heer Zoutendijk, de heer Koetsier, de heer Hendrickx, de heer Paulides, mevrouw Gout en ik kijk verder de kring rond. Dan beginnen we bij de heer Borm, aan u.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Vanavond nemen we als het goed is een besluit over een heel belangrijk onderwerp, een stip ver op de horizon, waar we met deze regio een belangrijke stap in de richting van een CO₂-neutrale regio gaan zetten. Sinds de commissievergadering over dit onderwerp, waarin we al aankondigden met een motie te zullen komen, hebben we gezien dat meer gemeenten moeite hebben met de RES 1.0 zoals die voorlag. Ik heb gezien dat in Rotterdam drie moties aangenomen zijn, ook inhoudelijk, voor walstroom, voor kaders met zonnepanelen. Er is een motie in Zoetermeer aangenomen die we hebben overgenomen grotendeels in de motie die we vanavond zullen introduceren, zullen voorstellen. In Capelle aan den IJssel over budgetneutraliteit, in Pijnacker-Nootdorp over kernenergie, in Westvoorne is het van de agenda gehaald tot 30 juni, omdat een amendement heel veel vragen oproep, in Den Haag is het van de agenda gehaald en is vorige week een amendement aangenomen, wat een vreemde figuur is, zoals we dat in de commissievergadering hebben vastgesteld. Voorzitter, in de gemeente Den Haag,

waar dat amendement is aangenomen, werd door hun college geantwoord op de vraag 'is deze RES nu bindend of niet?', dat de RES absoluut niet bindend is, en dat de gemeente overal zelf over gaat. Wij hebben schriftelijk een antwoord gekregen van ons college, waarin staat dat het verankeren van afspraken uit de RES 1.0 in het omgevingsbeleid een belangrijke en niet-vrijblijvende randvoorwaarde is. En die geeft daarmee dus antwoord op die vraag die we hadden, die prangende vraag, is dit nu bindend, of is dit nu niet bindend? En we zien dat twee buurgemeenten, allebei onderdeel van deze regio, van hun colleges andere antwoorden krijgen. In Den Haag is een van de belangrijke besluiten die echt genomen wordt in de RES, namelijk de warmtelink, de koppeling richting Leiden, middels een amendement eruit gehaald. Zoals gezegd, is dat een vreemde figuur in een procedure waar de raad eigenlijk gevraagd wordt om bij een kruisje te ondertekenen en deze hele procedure getuigt ook van beperkte democratische inspraak. En daarmee is de mogelijkheid voor de raden om hun controlerende rol, en niet alleen de raden, dat geldt ook voor de Waterschappen, om hun controlerende rol en hun kaderstellende rol in dit proces goed in te vullen, onvoldoende aanwezig. Voorzitter, wij hebben een motie voorbereid die op de hier in onze inbreng genoemde besluitvormingsprocedurekritiek ingaat en die oproept om dit de volgende keren in twee etappes te verwerken. De eerste etappe zoals nu, dan de raden wel in de gelegenheid stellen tot moties en amendementen te komen, vervolgens die van bestuurlijke input te voorzien en daarna helderder te krijgen welk stuk dan in de tweede lichting door de raden kan komen, zodat het besluitvormingsproces duidelijker democratisch onderbouwd en ondersteund genomen kan worden. En dat ook duidelijker is daarin waar dan voor gestemd wordt en wat daarvan dan bindend is en wat daarvan dan vrijblijvend is. Voorzitter, in aanvulling op de besluitvormingsprocedurepunten in onze motie, hebben we ook enkele inhoudelijke opmerkingen die consequent bij elke inspraakmogelijkheid in de afgelopen drie jaar ook naar voren gebracht zijn. Maak een integrale kosten-batenafweging bij de keuzes voor maatregelen in de RES en maak die ook transparant en inzichtelijk voor de gremia die de RES vaststellen. In dit geval de raad dus. Maar ook duidelijk welke keuzes voor inwoners technisch mogelijk, maar financieel volstrekt onrendabel zijn en dat naar verwachting ook blijven en draag actief uit dat zulke keuzes niet gestimuleerd moeten worden. Het voorbeeld dat we in deze categorie al vaker onder de aandacht gebracht hebben betreft het na-isoleren van vooroorlogse woningen zonder spouwmuur in beschermd dorpsgezicht, tot minimaal energielabel C. Technisch is dat mogelijk, maar kijken we naar of dit zich binnen tien, twintig, dertig, veertig of vijftig jaar kan terugbetalen, dan is het antwoord in veel gevallen nee.

De **voorzitter**: De heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Ja ik wil toch wat vragen aan de heer Borm. U heeft het alleen maar over geld en of het rendabel is. Het gaat natuurlijk ook over het milieu en over CO₂. Hoe ziet de heer Borm dat?

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Wij zijn... De eerste vijf minuten of drie minuten, wat het ook is, van onze inbreng ging over democratische legitimiteit van het proces, zorgen dat we naar inwoners kunnen luisteren en dat de raden ook hun zegje mogen doen, dat ging niet over geld. Nu heb ik het even over integrale kosten- en batenaafweging meenemen. Integrale kosten en baten, u bent bekend met een MKBA, maatschappelijke kosten-batenanalyse, kijkt niet per se alleen maar naar geld, maar wat ons betreft is het wel degelijk zo, dat als er ergens geld tegenaan gegooid moet worden, we dat liever doen op die plekken waar het, integraal bekeken, het meeste oplevert. Dat kan in termen van CO₂-besparing, er kunnen ook andere kwaliteiten zijn die een rol meespelen, maar dat we dat wel allemaal in perspectief bekijken. Als we kijken naar het Europese emissiehandelssysteem, waar 55% van de CO₂-uitstoot onder valt, dan is er een prijs van € 20,00 tot € 30,00 per bespaarde ton CO₂ normaal. Maatregelen in de gebouwde omgeving lopen snel op tot € 600,00 of € 1.000,00 voor diezelfde bespaarde ton CO₂. Wat ons betreft hebben we achter een maatregel een getalletje staan, wat daar de doorsneekosten van zijn en kunnen we ook zeggen: 'Alles tot dit bedrag, noem het even € 200,00 of € 300,00, dat vinden we een goed idee, en alles boven de, noem het even € 600,00 of € 800,00, vinden we geen goed idee.'. Het moet met elkaar in verhouding staan wat ons betreft.

De **voorzitter**: Ja, de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Dank de heer Borm voor zijn duidelijke uitleg, zowel over het proces, als een aantal inhoudelijke dingen. Maar de enige vraag die bij mij dan overblijft, is dat doel van 50% CO₂-reductie per 2030 heilig, ook voor de gemeente Wassenaar? Of zegt hij: 'nee, er moet een afweging komen, specifiek voor de gemeente Wassenaar van de kosten versus,

althans, van het rendement minder CO₂, versus de kosten die ervoor gemaakt worden'. En zou Wassenaar daar in de ogen van de heer Borm dan een uitzondering kunnen creëren in Nederland, dan wel compensatie vinden bij een dichtbebouwde gemeente die liever bezuinigt?

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Voorzitter, dank voor deze interruptie, leuke vraag. Ik zal hem via een paar invalshoeken proberen goed te beantwoorden. Allereerst is het wat ons betreft niet zo dat elke postzegel energieneutraal kan of moet worden, dat is niet realistisch. Als je in een levend monument woont, kan er gewoon minder dan als je net een nieuwbouwwijk, ik noem even Valkenhorst, hier ten noorden van ons, gaat neerzetten. Daar verwacht ik veel meer van per gezin aan besparing ten opzichte van wat we in Wassenaar gaan realiseren. Het is makkelijker om een blanco velletje papier in te vullen dan dat monument dat zo het behouden waard bevonden wordt. Dat is één component. Even kijken, verder is het zo dat de 2030-doelstelling wat ons betreft een opgave is die landelijk met die RES ingezet wordt, maar het is niet voor niks het geval dat het 2050-energieperspectief de belangrijkste onderlegger was voor die RES. Wij hebben in een eerdere motie die unaniem ondersteund werd door deze raad, ons college opdracht gegeven om ook kernenergie als technische mogelijkheid te vragen. Dat hebben we niet gedaan omdat we dachten dat het wel even snel ertussen door gedaan kon worden voor 2030. Dat hebben we gedaan, omdat we ons vooral in willen zetten voor het doel van 2050. We hebben ook als VVD in deze raadsperiode het doel voor Wassenaar van 2040 naar 2050 verschoven, omdat het gewoon niet realistisch is te denken dat dit eerder zal kunnen. We gaan ervan uit dat met de stelselwijzigingen, waarbij bijvoorbeeld op eerst blauw en later groen waterstofgas overgegaan zou kunnen worden na deze 2030-periode, waar gelukkig al veel over opgeschreven staat, er ook mogelijkheden zijn om bestaande, het behouden waard zijnde, woningen, zonder spouwmuur, toch op een gegeven moment op een duurzame manier te kunnen verwarmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Er is nog een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Normaal gesproken is de heer Borm heel erg duidelijk en begrijp ik hem in ieder geval, maar in dit geval heb ik het gevoel dat hij een beetje aan het glijden is. Hij grijpt ineens terug naar 2050, dat dat het harde uitgangspunt is. Bij mijn weten is 2030 als een tussenstop erin genomen om ervoor te zorgen dat we op weg naar 2050 dan al voldoende maatregelen hebben, en niet pas in 2049 wakker schrikken, en zeggen 'goh, we moeten een hoop doen'. Bij mijn weten is die 50% reductie dan ook een keiharde. Laat de heer Borm die lopen, die 50% reductie in eerste plaats? En dan voor wat betreft landelijk? Als dat niet het geval is, vindt hij dan dat, gegeven de specifieke omstandigheden, Wassenaar een uitzondering mag maken, en mag afdwingen op het realiseren van 50% reductie van CO₂?

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Ja dank voorzitter. Ik zal proberen nog wat duidelijker te zijn. We hebben het hier vanavond over de RES. Dat is iets dat gaat over de Metropoolregio, waar we onderdeel van uitmaken. We stellen op een ander moment de LES, de Lokale Energiestrategie, vast. Dan hebben we het over wat we in Wassenaar gaan doen. Dus u stelt mij een vraag, wat vinden wij voor Wassenaar? Dat is iets wat eigenlijk niet vanavond besproken wordt. Wij wachten nog af wat er uit de transitievisie warmte-onderzoeken komt. Die zullen we later dit jaar gaan vaststellen. Dat is een van de belangrijkste zaken die we in eigen hand nog hebben, want we hebben hier voornamelijk mensen die hier wonen en die zich met de auto, fiets, of ander vervoermiddel naar hun werk bewegen. En via bronbeleid wordt daar van alles aan gedaan. Maar dat is echt iets wat landelijk geregeld moet worden. Daar hebben we weinig invloed op. Die transitievisie warmte is het voornaamste waar lokaal geïsoleerd kan worden bij eigen woningen. Wat ons betreft voor de regio, hebben we een opgave. Voor de regio moeten we die opgave zien te vervullen. Met onze motie, waarvan we van harte van hopen dat u die zult steunen, roepen we de regio uiteindelijk ook tot de orde om te zorgen dat we de komende tien jaar zo doelmatig met de gelden voor verduurzaming omgaan dat we dat doel ook kunnen bereiken. Dat we niet ons blindstaren op de zaken die in het ideale geval het fijnste voelen, maar dat we ons vooral richten op het zo effectief mogelijk benutten van die euro's om die doelstellingen te bereiken. Dus we zijn voor een doelmatige regionale strategie, we hebben een opgave voor 2030. Die opgave moeten we als regio aanpakken, die moeten we als regio ook invullen. En daar hoeft Wassenaar geen uitzonderingspositie in te krijgen, maar het is een feit dat Wassenaar op een aantal fronten lastiger te verduurzamen zal zijn dan andere gemeenten. We moeten daar redelijkheid...

De **voorzitter**: Volgens mij heeft u inmiddels in uw zin ervoor net aangegeven dat Wassenaar geen uitzonderingspositie heeft en is dat dus het antwoord op de vraag van de heer Hendrickx. Was u klaar met uw bijdrage?

De heer **Borm**: Ik heb in de beantwoording op de vragen van de heer Hendrickx eigenlijk de resterende zaken die ik nog wilde noemen over de motie al verwerkt, zodat inderdaad ik mijn betoog ga sluiten. Ik wil graag de andere fracties ook oproepen om deze motie te steunen, omdat een unaniem gesteunde motie een heel krachtig signaal is naar de regio. Dank voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Vanavond wordt de raad voorgesteld in te stemmen met de Regionale Energiestrategie 1.0 Rotterdam-Den Haag. We hebben er in de commissie natuurlijk uitgebreid over gesproken, dus ik zal het nu kort houden. Met de RES wordt richting gegeven aan de ambitie van het Landelijk Klimaatakkoord om in 2030 49% van de energie in Nederland duurzaam op te wekken. En voor de klimaatdoelstellingen van het kabinet is een aparte beleidsstructuur geschapen. Het werd al genoemd, parallel aan en los van bestaande instituties als departementen en officiële adviesorganen. Een zeer selecte groep belanghebbenden zonder diepe wortels in de samenleving werd aan vijf zogeheten klimaattafels gezet met de opdracht om met elkaar een klimaatakkoord te sluiten. Energiebedrijven, handige ondernemers en buitenlandse bedrijven wisten tijdig de royale subsidiepotten te bereiken. De burgers zaten niet aan tafel en stonden op het menu. De tekst van de RES staat vast. Eventuele amendementen zouden door alle deelnemers moeten worden ondersteund, wat procedureel hoogstwaarschijnlijk niet haalbaar is. Bovendien kan de RES als bestuurlijk samenwerkingsverband zelf geen moties ontvangen of hieraan opvolging geven, zo schrijft het college. Ik vraag me dus ook af, wat het betekent als we hier een motie aannemen. Kortom, er is een buitenparlementair regime opgetuigd, dat zonder expliciet democratisch mandaat of verantwoordingsplicht klimaatplannen doorvoert en op eigen gezag de samenleving een bepaalde richting opdrijft. Voorzitter, ik kan niet anders concluderen dat op dit dossier de wettelijk geregelde staatsinrichting goeddeels is lamgelegd, evenals de democratie. Van de raad wordt gevraagd in te stemmen met een ingrijpend voorstel, zonder financiële onderbouwing, financiële dekking en gedegen besluitvormingsproces, zo staat ook in de motie. Mijn fractie kan geen medewerking geven aan dit voorstel en zal ertegen stemmen. En wat betreft de ingediende motie, die gaat ons dus eigenlijk niet ver genoeg. En aan de andere kant ben ik wel gevoelig voor het argument dat het belangrijk is om een unaniem besluit te nemen, maar dan vraag ik wel de indieners van de motie, hoe zij dan staan tegenover het aspect dat het college zegt dat het samenwerkingsverband geen moties kan ontvangen en hieraan ook geen opvolging kan geven. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik zie de hand van de heer Borm. De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Ik zal mijn interruptie als een vraag formuleren. Is de heer Zoutendijk ervan op de hoogte dat in de verschillende gemeenten, waar in onze inbreng over gesproken werd, waaronder Rotterdam en Den Haag, naamgevers van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, maar ook Zoetermeer, Capelle aan den IJssel, Pijnacker-Nootdorp, moties reeds aangenomen zijn en zelfs in Den Haag een amendement aangenomen is?

De **voorzitter**: De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Voorzitter, daar ben ik van op de hoogte, maar dan blijft toch de vraag wat de status van al die moties en amendementen is als dit college zegt dat er geen opvolging aan kan worden gegeven.

De **voorzitter**: Dat gaan we dan zo nog eens in de beantwoording van het college horen hoe die dat zien. Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Wij zien het document als een begin. Er moet nog flink aan gewerkt gaan worden. Wat wel nodig is om het verhaal nu echt te gaan actualiseren en te concretiseren. Wat gaan we doen? Wanneer? Wat gaat het kosten? En ja, wat levert het ook op? Ik heb een flink stuk van het document ook gelezen en daar staat inderdaad in: 'alle huizen moeten naar C'. Dat moet ook kunnen, geloof ik ook. Maar daar hangt een hoog prijskaartje aan en dan ga ik helemaal mee met de heer Borm. In dezen wil ik op een leuk initiatief wijzen in Nieuw-Wassenaar, waar verschillende huizen worden opengesteld en gebruikt zullen worden als een voorbeeldhuis, waar mensen uit de buurt met dezelfde soort huizen kunnen zien wat er aan isolatie en zonnepanelen et cetera gedaan kan worden en daar zelf kunnen kijken wat

het kost of niet. Daar wil ik ook een bruggetje maken naar de motie die wij als CDA in willen dienen. Een maand geleden...

De **voorzitter**: De heer Koetsier, er is een interruptie van de heer Van Noort. De heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. Ik schakel even terug waarin u zei dat het energielabel C in sommige gevallen niet mogelijk is. Dat ben ik met mijnheer Borm eens, maar het is toch ook wel zo, dat als we naar de samenleving kijken en we zien die huizenprijzen exorbitant idioot rijzen en dan gaan we daarna zeggen 'u kunt niet verduurzamen'. Ik denk dat allereerst in je vezels moet zitten 'we gaan verduurzamen'. En dan moet je geen uitzonderingen gaan maken van dit is voor die mensen niet te betalen, want andere dingen schijnen ze ook heel goed te kunnen betalen.

De heer **Koetsier**: Meneer Van Noort, ik begrijp uw antwoord, maar dat zei ik niet. Ik zei dat alle huizen naar label C kunnen gaan. Maar daar gaat wel een stukje realiteit aan heen, wat het kost en wat het oplevert. Maar daarom was ook het initiatief van Nieuw Wassenaar zo leuk, omdat mensen worden uitgenodigd in voorbeeldhuizen om te komen kijken wat kan, wat mensen gedaan hebben en daarbij ook zelf initiatief kunnen nemen om iets aan hun eigen huis te gaan doen. En dat je daarbij niet op de overheid hoeft te blijven wachten totdat er of subsidie is of cetera of richtlijnen komen wat gedaan moet worden. Van daaruit ook onze motie. Als raad zeggen we vaak dat de gemeente een voorbeeldfunctie moet zijn ten aanzien van zonnepanelen en duurzaamheid, maar dat geldt natuurlijk ook ten aanzien van de raadsleden en onze bestuurders. Een maand geleden hebben we een fietsmotie aangenomen en ik kan u vertellen dat ik sindsdien al zeven keer op de fiets gekomen ben naar de raad en naar de commissies en wij roepen raadsleden en bestuurders via deze motie op om mee te doen aan lokale initiatieven, er zijn hele goede, en ook op zijn of haar manier dan een bijdrage te leveren aan de energietransitie en daarbij denk ik inderdaad aan zonnepanelen. En ik hoop dat de raad deze motie van harte kan steunen. En de heer Borm ook. Dank u wel.

De **voorzitter**: Hiermee is de motie dus ingediend en maakt hij onderdeel uit van de discussie hier. De heer Borm heeft er een vraag over.

De heer **Borm**: Ja dank voorzitter. Ik vroeg mij af wat in de ogen van de heer Koetsier de reden is om deze zo expliciet toe te spitsen alleen op de zonnepanelen en niet breder te trekken, omdat in de praktijk juist die isolerende maatregelen de warmtevraag verminderen en dat daar het grootste deel van de CO₂-uitstoot in Wassenaar mee gemoeid is.

De heer **Koetsier**: Dat begrijp ik heel goed mijnheer Borm. Ik ben mij ook bewust van isolatie, dat dat zeker in bepaalde huizen allemaal wat lastiger ligt en dat het eventueel een snellere CO₂- of zeker aardgasreductie zou kunnen opleveren. Echter, waarom gekozen voor zonnepanelen? Als burger kan je aan verschillende vormen van energie niet veel doen. Daarbij denk ik aan kernenergie, windmolens in je achtertuin, maar wat je wel kan doen is iets met elektriciteit, en dat zijn toch zonnepanelen en die kunnen in principe op alle daken en ook daarin roep ik nogmaals alle raadsleden en bestuurders op om die optie zeker ter overweging te nemen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dus de vloerisolatie van de burgemeester telt niet mee. Nou, dat is toch jammer. Hebben we wel gedaan. Goed, we gaan naar de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dank u wel. Vorige keer hebben we ook gezegd dat we best wel in onze maag zitten met deze kwestie. Maar goed, voor ons is relevant de formulering dat de tussendoelstelling in 2030, te weten reductie van 50% van de CO₂-uitstoot moet worden gerealiseerd. Dit resultaat, voor wat betreft Wassenaar, is te splitsen in warmte voor woningen, elektriciteitsgebruik voor woningen en transport. Nu zal het voorlopig zo zijn, dat zelfs wanneer je een Tesla koopt, dat hij dan op kolen blijft rijden en pas in de loop van de komende dertig jaar zal dat veranderen. Dus over transport wil ik het even niet hebben. Gegeven het feit dat Wassenaar pas in 2050 van het gas af hoeft, betekent dat verwarming voor woningen in 2030 nog geen vraagstuk is. De verwarmingstransitie hoeft en zal waarschijnlijk ook niet plaatsvinden voor die tijd. En daarom zal het accent ook komen te liggen op de isolatie van woningen en vermindering van de vraag naar energie ten behoeve van verwarming naar woningen. En wij gaan er dan ook van uit, en daar is een vraag aan gekoppeld, wij gaan er ook van uit dat de verwarmingstransitie voor 2030 niet aan de orde is en ik verzoek het college om bevestiging daarvan. Maar al met al is het een voor Wassenaar heel lastig vraagstuk. Ik vraag mij overigens af, wanneer je je huis niet isoleert, ook al is dat technisch moeilijk, wat dat doet met de waarde, want de volgende koper zou ongetwijfeld een huis kopen minus de waarde van de benodigde isolatie. Kortom, de kapitaalvernietiging vindt toch al plaats en dat is iets wat wel meegewogen moet worden en ik kijk

daar ook de heer Borm heel even over aan. Een voor Wassenaar heel lastig vraagstuk. We hebben zelf wat onderzoek gedaan, en dat zou inhouden dat de gemiddelde investering tot 2030 per woning in Wassenaar al snel € 15.000,00 is en wij zijn daar redelijk voorzichtig met die inschatting. En dan gaat het slechts over de isolatie en dat betekent een investering voor de Wassenaarders van ten minste €180 miljoen en dat is gewoon heel veel geld. Voor wat betreft elektriciteit zijn er nog wat besparingsmogelijkheden, zo langzamerhand zal iedereen ongetwijfeld LED hebben in zijn huis. Maar hier zal vooral de omschakeling van productie een rol spelen. En hier ligt ook een crux. In 2020 werd nog geen 12% van de uiteindelijk geconsumeerde elektriciteit op duurzame wijze geproduceerd en van die 12% was 6% zon en wind en 6% biomassa. Weerstand tegen biomassacentrales neemt toe, met name vanwege het feit dat productie van biomassa steeds verder weg gebeurt en de productiegroei het tempo niet kan bijhouden. Maar dit heeft voor alsnog beperkte gevolgen voor Wassenaar. Het is een illusie te verwachten dat een omschakeling van elektrische productie voor 2030 substantieel zal zijn. We hebben nog 8,5 jaar en dat is minder tijd dan de opknopbeurt van de buitenkant van het raadhuis heeft gekost, om het in perspectief te plaatsen. Even transport niet meegerekend, blijft dus in wezen over dat tot 2030 het hoofdpunt op de agenda zal zijn, isolatie van huizen. Productie van elektriciteit, uiteraard, iedereen die kan, mag en zal met alle kwesties die daarbij nog aan de orde komen in verband met beschermd dorpsgezicht en andere kwesties, andere zaken. Iedereen zal zijn cellen op het dak leggen, maar veel zal het niet uitmaken. En die productiegroei zal ook niet meekomen. Een warmtecarroussel zie ik voor 2030 niet bestaan in Wassenaar en dat betekent dus dat er in feite één onderwerp voor de Wassenaarders aan de orde is en dat is de isolatie van woningen. En dan zitten we nog een keer in een hele bijzondere situatie. En die bijzondere situatie is dat over tien jaar waarschijnlijk nog altijd 90% van de huizen van nu blijft bestaan, gegeven het typische karakter daarvan. Maar goed, per saldo, wij zijn sceptisch en we maken ons zorgen over de kosten van de Wassenaar. We vinden het een prima verhaal, en eigenlijk is het feit dat je je niet kunt onttrekken aan een verdrag dat Nederland heeft gesloten op wereldwijde schaal, dat je dan uit gaat komen op de uitvoering daarvan. En wij zullen daarom ook ja-stemmen voor het raadsvoorstel. Maar het probleem is eigenlijk dat het erop neer komt en in andere woorden is het ook al gezegd. Zo zul je het doen. Er zijn natuurlijk eigenwijze gemeenten die gaan amenderen en moties gaan indienen enzovoorts, en uiteraard met het volste recht dat gaan doen. Maar mijn vraag is op een gegeven moment of dat überhaupt een effect zal hebben, vanwege het feit dat het gewoon een uitvoeringsvraagstuk is. Wat een democratisch tintje krijgt, maar van alle kleuren die je mag kiezen is de zwarte de enige die je mag kiezen. Het is een groot project opgedeeld in stukjes, verstoor dat niet en vervul je taak, dat is zoals het klinkt. Zoek lokaal en regionaal maar uit wat je moet doen om op die 50% te zitten en in 2050 op 0% te zitten. Als het bij elkaar opgeteld niet genoeg is, dan sturen we bij. Er is niets democratisch aan dit proces, nul, en de andere kwestie die ik minstens zo ernstig vind, is dat het ook na een rechterlijke gang heel lastig zal zijn. De rechtsgang wordt bemoeilijkt en misschien zelfs onmogelijk gemaakt. We zitten 'between a rock and a hard place', en nee zeggen is geen optie. Als raadslid heb ik problemen met dit proces, maar we gaan het zien. Onze zorg zit er vooral in dat de belangen van de Wassenaarders onvoldoende gewaarborgd worden en we roepen het college op om vooral op de belangen van Wassenaar binnen het geheel te letten en niet ons in het afvoerputje terecht laten komen. Wanneer het concreet wordt, binnendringt en mensen individueel naar uitvoeren moeten, dan komt de realisatie van wat het financieel betekent ongetwijfeld aan de orde en dan zal andere muziek gaan klinken. Dat was hem, dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Er is al veel gezegd, maar deelnemen aan de RES is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. En de regio beslist dan mogelijk wat er in Wassenaar moet gebeuren en onze problemen zijn niet de eenvoudigste. Oude, moeilijk te isoleren huizen die lastig aardgasvrij te maken zijn. Geen mogelijkheden zoals geschikte woningen die voor aansluiting op het warmtenet in aanmerking komen, zoals in Voorschoten wel mogelijk wordt gemaakt. We hebben daarnaast veel natuur en zelfs een groot gedeelte van onze gemeente is beschermd dorpsgezicht, beschermde Natura 2000, beschermde landgoederen, Nationaal Park Hollandse Duinen en die leggen ons allemaal beperkingen op. Kortom, wij kunnen ook alleen met maatwerk een oplossing vinden en opgelegde algemene maatregelen zijn niet wenselijk. Aangezien het vrijwillig is, hoeven we niet eens in te stemmen met de maatregelen om die opgelegd te krijgen, maar we kunnen wel de maatregelen zelfstandig nemen welke ons passen. Dus ik zou zeggen: we verzetten ons niet tegen de maatregelen, we zouden het gaan volgen, maar we zouden wel behoud van onze autonomie willen zien, en dat betekent dat wij als fractie van DLW niet instemmen met de RES. Dan wat betreft de motie en het amendement. Het is al gezegd, moties en amendementen hebben geen zin, maar moties hebben in dit geval helemaal geen zin, omdat men dit gewoon naast zich neerlegt. Dus het is leuk bedoeld, het zou als een amendement, als die wel geaccepteerd

zouden worden, meer effect hebben, maar een motie op deze manier is gewoon zinloos. Dat was het, dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Ja dank voorzitter. Ik zou graag aan de heer Paulides willen vragen waarom hij van mening is dat een motie, die het college oproept om in alle overleggen met betrekking tot de RES, uit te dragen dat het dringend gewenst is om in het vervolg de besluitvorming in twee beslisronden te organiseren... Waarom een dergelijke motie geen zin zou hebben? Want het college vertolkt de raad in deze regionale samenwerking, en we roepen het college op om iets te doen in die momenten dat het die rol vervult in dit gremium. Dank.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Misschien moet u de vraag aan de wethouder stellen, maar in het stuk staat heel duidelijk dat moties en amendementen geen zin hebben, en als je dat via een omweggetje doet, en je geeft het college een opdracht, denkt u dat er dan wel geluisterd wordt? We zijn zo een klein onderdeelje in die hele RES, en de bedoeling is dat er maatregelen opgelegd gaan worden. Dan kan je heel hard roepen en dan kan je zeggen 'ik wil het anders en het moet in de toekomst anders', maar dat gaat echt geen effect hebben. We zien het toch met de MRDH, we zien het in alle GR'en, en dit is nog erger dan een GR.

De **voorzitter**: Meneer Paulides, er was nog een tweede vervolgvraag van de heer Borm. De heer Borm.

De heer **Borm**: Ja voorzitter, dank. Ik zou dan als vervolg willen vragen aan de heer Paulides of hij net als wij, van mening is dat de motie van, ik denk, 2,5 jaar geleden naar aanleiding van het Energieperspectief 2050, waarin we unaniem als raad onze wethouder Duurzaamheid opdracht hebben gegeven om een aantal punten die wij niet goed vonden aan dat Energieperspectief heel erg dringend onder de aandacht te brengen. En de vraag is dus, of u van mening bent, net als wij dat ook vinden, dat hij wel degelijk goed aangekomen is en dat het wel degelijk beter in de RES 1.0 staat dan dat het daarin stond en dat het dus toch effect lijkt te hebben gehad.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Kunt u aangeven waar dat staat? Waar die maatregelen staan zoals die door de wethouder zijn aangebracht? Of is dat per ongeluk in de lijn van wat wij in die motie hebben geschreven hier terechtgekomen? Is het echt door de inzet van het college? Op welke momenten staan dan die effecten van die inzet? Maar ik vind overigens wel dat u genoeg uw standpunt heeft verteld, ik vind het wel goed.

De **voorzitter**: Ik moet in ieder geval constateren dat u dat nog niet ontdekt heeft, dus daarmee is ook het stuk beantwoord. Er is nog een interruptie van de heer Hendrickx. Voor de goede orde, dat zou dan een interruptie op de heer Paulides zijn.

De heer **Hendrickx**: Ja, anders mag het niet.

De **voorzitter**: Nee.

De heer **Hendrickx**: Ik zit hier een jaar of zeven. De vraag is op een gegeven moment, als iedere gemeente vrolijk met moties en amendementen gaat komen en er is ook nog eens een gemeente tussendoor die nee zegt tegen een voorstel als dit, dan krijg je natuurlijk een aardige hoeveelheid rommel. En dat is wat men wil voorkomen natuurlijk, tekenen bij het kruisje, maar voorziet de heer Paulides niet dat wanneer iedere gemeente amendementen en moties doet, dat dan de hele discussie over dit traject veel uitvoeriger gaat worden, en misschien daar juist meer democratisch en met een luisterend oor zal plaatsvinden?

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Nee dat denk ik niet. Ik denk niet dat het effect heeft. Ik denk dat er een aantal maatregelen gewoon opgelegd gaan worden en het is heel mooi als wij instemmen met een aantal maatregelen die in de RES staan zonder het besluit te nemen om daar aan deel te nemen. We kunnen toch de dingen uitvoeren waarvan we zeggen 'dat is prima'? Houd de autonomie als

gemeente bij jezelf. Pak die dingen waarvan je zegt 'het is haalbaar en het is goed om te doen', maar laat het je niet opleggen. Als er zo weinig democratisch proces is.

De **voorzitter**: Helder, dan sluit ik uw termijn af en gaan we ten slotte over naar mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Misschien toch, hoewel al heel veel gezegd is, even nog voor de duidelijkheid de toelichting op de motie, die natuurlijk al helemaal gedaan is, maar toch nog een keer samengevat. Het eerste stuk gaat over besluitvorming en hier wordt opgeroepen bij een volgende ronde alles in twee stappen te besluiten en als ik nu de discussie hoor, dan lijkt mij dat iedereen het daarmee eens moet zijn. Namelijk dat in een volgende ronde er eerst een ronde is van moties en amendementen en dat vervolgens alles nog een keer terugkomt bij de raden. Dat lijkt mij een heel praktisch voorstel. Ik krijg een vraag zie ik.

De **voorzitter**: De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Waarom doen we dat dan niet in een eerste ronde en pas in de tweede ronde?

Mevrouw **Gout**: Nou, dat lijkt mij logisch, omdat het discussies zijn in de verschillende raden, dan is dus het voorstel om dat allemaal daar het net over op te halen, en dan in een tweede ronde dat met elkaar te bespreken. Dat is nu niet mogelijk, zoals de procedure nu in elkaar zit. En daarom staat er ook dat het zinloos is om moties en amendementen in te dienen, want het voorstel is om dat in twee rondes te doen. Als u het niet snapt...

De **voorzitter**: Beste leden, zullen we het centraal houden? Want ik hoor nu door de bijdrage van mevrouw Gout een soort Statler en Waldorf en dat is niet de bedoeling. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Voorzitter, dank u wel. Ik ga even met het tweede punt door. Dat gaat over het stuk over de individuele huizen waar het heel moeilijk is om dat energielabel te halen. Dat wordt ook uitgelicht. Maar dat gaat om individuele woningen. Het kan zo zijn dat er individuele woningen zijn waar dat gewoon niet haalbaar is en laten we dat ook met elkaar dan erkennen. Dat wil niet zeggen dat die individuele woningen, dat daar geen isolatiemaatregelen moeten worden genomen, want als dat zo opgevat wordt, dan is dat in ieder geval niet de bedoeling van dit stuk, maar meer van al zijn er een heleboel maatregelen genomen, dan nog kan het zijn dat dat label niet gehaald wordt. Wat wel zo is, en dat is ook zeker om over na te denken, je kan natuurlijk misschien kijken wat de buurt samen kan doen, als het gaat om bijvoorbeeld zonnepanelen of de panelen op het dak van een ander. Dat is natuurlijk allemaal heel goed mogelijk, maar dit gaat meer om het individuele huis. En het tweede punt is, als er onrendabele maatregelen worden voorgesteld, dan lijkt het ons geen goed idee om daar nog gemeenschapsgeld naast te leggen om iets onrendabels te doen, want uiteindelijk gaat het om CO₂-reductie. Verzin dan iets, een CO₂-reductiemaatregel die wel rendabel is. Dus het is eigenlijk een heel praktisch voorstel. En dat was nog even mijn verdere toelichting en verder gaan we natuurlijk, dat spreekt bijna voor zich, instemmen met het voorstel. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan is het nu aan het college in de eerste termijn. En het woord is aan de wethouder Duurzaamheid. De heer Bloemendaal.

Wethouder **Bloemendaal**: Voorzitter, dank u. Ik zou de leden van de raad allereerst mee willen nemen naar pagina 10 van het raadsvoorstel, waarbij 1.3 in het laatste tekstblokje aangeeft hoe de procedure is rond het indienen van moties. En daar wordt gestipuleerd dat het niet mogelijk is om moties in te dienen bij het orgaan, maar uiteraard wel bij uw eigen raad en dat het via uw eigen raad bij uw eigen college, en dat er langs die weg oor voor zal zijn of niet, en dat hangt dan af van al hetgeen we nu hebben gewisseld en mogelijk nog moeten wisselen. Voorzitter, bij de toezegging die ik heb gedaan bij de commissiebehandeling heb ik met name bij het uitschrijven daarvan uitgebreid aandacht besteed aan het punt dat hier nu van alle kanten opnieuw geadresseerd is rond het ondemocratische gehalte en rond het proces. En ik hecht eraan om in eerste aanleg nu terug te keren naar die tekst, waarbij ik nogmaals de nadruk wil leggen op hetgeen ik wel heb horen zeggen hier en daar, maar het is een ambitiedocument, het is een consensusdocument en het is een politiek-bestuurlijk document. En vanuit die kracht wordt per raad nu gekeken naar wat het voor elke gemeente ieder, elk voor zich, betekent en gaat ook iedere gemeente voor zich daar verstandig mee om door het straks in de omgevingsvisies en in de omgevingsplannen neer te leggen. De langste gemene deler die in de RES-tekst gevonden is. En ik ben heel blij met de bijdrage van de heer Borm die inderdaad schetst hoe er in verschillende gemeenten verschillend op gereageerd is en wij zien uw motie in eerste aanleg dan ook als een

ondersteuning langs die lijn. Want wat ik al eerder in de commissie ook gezegd heb, de weg van 0.0 naar 1.0 hebben we gezamenlijk afgelegd, en ik dank u voor uw sympathieke woorden daarover, we hebben daar tien bedenkingen in een eerder stadium op verwerkt, en die zijn meegenomen en die zijn ook in de tekst terug te vinden. En natuurlijk begrijp ik dat u, maatschappelijke kosten-batenanalyse, zo vasthoudend als u bent, daar keer op keer op terug blijft komen en ik dank mevrouw Gout voor haar opmerking dat we natuurlijk geen paarden voor de zwijnen moeten werpen. Dat we geen geld moeten uitgeven aan zinloze zaken en in uw slottekst in uw motie komt u daar ook op terug. Dus dat lijkt een alleszins reëel punt. En u zegt het terecht mijnheer Borm, het Klimaatakkoord is leidend. Het Klimaatakkoord is een uitwerking van het Akkoord van Parijs en elke gemeente is met haar eigen energie een strategie bezig. Wij gaan die nu verfijnen langs het traject van de transitievisie warmte, dat is het onderdeel warmte uit de RES, niet het energieopwekkingsdeel, maar dat is het deel dat ook zo apart benoemd is. Dus daar denk ik dat u en ik het langs die weg volledig eens zijn over de te volgen procedure. Dan de heer Zoutendijk, ik begrijp dat u op uw standpunt staat dat er geen redding aan is en dat we het dus niet moeten doen. U bent daar overduidelijk in. Maar ik vraag toch uw aandacht voor bladzijde 10, waarin staat hoe we met de moties om zullen gaan als daar in de raden over nagedacht wordt. Ik dank de heer Koetsier voor zijn oproep voor de buurtteams. We hebben inderdaad stappen gezet. Dat heeft in eerste aanleg geleid tot een hele enthousiaste aanpak van het leggen van zonnepanelen en de buurtteams maken zich nu sterk om fase 2 in te gaan, om het zo maar eens te zeggen, en dat is om over isolatie na te denken. En passen die panelen heel goed in het eerste blok van de RES, namelijk de energieopwekking, weliswaar kleinschalig, in deze voorfase, nog voordat de RES er was, waren onze burgers daar al druk mee, dus dat pleit alleen maar voor de inwoners. Komen we inderdaad nu via de buurtteams aan het isolatietraject en dat past dan weer in de transitievisie warmtefase. Ik dank de heer Hendrickx voor zijn sluitend betoog. Hij geeft precies aan hoe het zit en ik ben ook blij met zijn steun op dat punt. Het is natuurlijk zo, dat als hij zegt dat de transitievisie warmte niet aan de orde is, dat we dat in 2030 af hebben, dan kan ik dat gewoon beamen. Dat is ook niet af, niet alle huizen zullen dan op enigerlei andere wijze per se zijn voorzien van een warmwaterrotonde, dan wel allemaal een warmtepomp hebben. Nee, dat is een proces dat we ingaan en daarin past dat isolatietraject en dat besparingstraject ook. Heel goed.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik zou de wethouder toch willen uitnodigen duidelijker te willen zijn over met name de warmteopwekking. Het is gewoon een hele praktische kwestie. Een verwarmingsketel gaat vijftien jaar mee, als je een beetje mazzel... Ik zie mevrouw Van Deursen meteen mijn kant op kijken, redelijk bevestigend kijken. Als je een beetje zuinig bent dan gaat hij twintig jaar mee, maar dat betekent dat er, tussen nu en de komende tien jaar, nog wel wat mensen een vervangingsbeslissing te nemen hebben. En ik kan mij voorstellen dat het heel nuttig is wanneer met dit soort beslissingen het college, met instemming van de raad, een tijdpad aangeeft, zodat mensen hun individuele, keer 12.000, beslissing kunnen nemen over de te vervangen verwarmingsvoorziening, want minstens de helft komt aan de orde tussen nu en 2030. Dat is iets waar mensen in Wassenaar echt iets aan hebben, wanneer ze daar duidelijkheid over gaan krijgen. Ik zou de wethouder nogmaals willen vragen om daar nadrukkelijk over na te denken hoe daar duidelijkheid in verschaft kan gaan worden.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u voor uw vraag. Het is precies waar we nu mee gestart zijn met het uitvragen aan de bevolking, de inwoners, hoe zij tegen de transitievisie warmte aankijken. Dat wordt buurtgewijs opgepakt en dat gaat leiden tot de transitievisie warmte die wij in de periode na de zomer aan u voor gaan leggen. En daaruit gaan we met elkaar leren hoe we in Wassenaar dat probleem gaan aanpakken. En ja, het aardgas is er morgen niet van af, daar heeft u helemaal gelijk in, en hoe het wel gaat gebeuren, dat gaan we dus nu met elkaar vormgeven.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, dank u wel voorzitter. Begrijp ik goed uit de woorden van de wethouder, dat wij voor het eind van het jaar weten welke wijken wanneer worden afgekoppeld van het gasnet?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Wij weten voor het eind van het jaar misschien wanneer dat wel helemaal op korte termijn niet gaat gebeuren en wat we er dan wel tegenover gaan zetten.

De **voorzitter**: Nu wordt het in drieën, en dat... En ik heb ook wel, we gaan nu wel ver af van uiteindelijk het onderwerp RES.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Dit is een belangrijk onderwerp en...

De **voorzitter**: Ja, daar gaan we sowieso van uit, maar er staan meerdere belangrijke onderwerpen op de agenda.

De heer **Hendrickx**: Dat begrijp ik en de informatie is zeer beperkt en gaat Wassenaar dus aan. En op het moment dat de wethouder aan kan geven 'wij weten voor het jaareinde', en dat is waar ik naar vraag, 'dan weten 12.000 huishoudens in Wassenaar wat ze de komende jaren moeten gaan beslissen ten aanzien van hun warmtevoorziening', en ik vind dat de wethouder daar duidelijk over moet zijn en dan wel...

De **voorzitter**: Dan gaan we daar nog een poging op doen. De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, zoals u misschien begrijpt gaat het college daar niet over, want zoals u zelf al aangeeft, wij kunnen geen dwang opleggen. Dat wilt u ook niet en dat doen we dus ook niet. We gaan alleen met elkaar uitvinden hoe Wassenaar wel aan die transitievisie warmte toekomt en dus een bijdrage kan leveren in de toekomst aan dat mogelijke aardgasvrij verwarmen.

De **voorzitter**: Oké, gaat u door met uw betoog, en er liggen ook twee moties voor, waarbij het goed zou zijn om daar nog advisering op te krijgen.

Wethouder **Bloemendaal**: Dan ten aanzien van de heer Paulides, die zegt, en trouwens, daar eindigde ook de heer Hendrickx mee, we mogen geen druk opleggen en dat doen we dus ook niet. We gaan dat in gezamenlijkheid met de inwoners uitzoeken. Mevrouw Gout gaf aan, wat ik ook in de commissie eigenlijk al gezegd heb, de kern van het aannemen van de RES 1.0 is met eventuele aansporingen van uw kant op weg naar RES 2.0, en daarbij gaan moties die bij de verschillende colleges zijn ingeleverd zeker een rol spelen in dat gezamenlijke overleg. Dus dat is wat traject betreft van de RES 1.0 naar de RES 2.0, waarbij de motie door VVD, D66 en de Fractie Mulder voldoende richting geeft. Het college is ook bij met uw laatste twee gedachtestreepjes bij de overwegingen waar u precies zegt, maar als gezamenlijke stip op de horizon, die tweejaarlijks bijgesteld en verbeterd zou worden, dat is exact het traject dat we ingaan. En het laatste gedachtestreepje spreekt uiteraard voor zich. Dank u daarvoor. Het college kan zich vinden in de aansporingen die ten aanzien van de democratische verbetering worden aangebracht en die zullen zeker in de RES-familie naar voren gebracht worden en daar zijn we dus niet de enige in, zoals u al zegt, want Zoetermeer is u voorgegaan. En ten aanzien van het zinloos verstoken van geld en warmte, uiteraard gaan we dat niet doen, want de kern is, het moet betaalbaar en haalbaar zijn. En dat staat met slagletters overal geschreven en wellicht moeten we daar meer aandacht, op weg van 1.0 naar 2.0, met u delen in een eerdere fase, zodat we niet op het laatste moment geconfronteerd worden met de tekst 'niet op het verkeerde been te zetten', want dat is absoluut niet waar het college op uit is ten aanzien van de inwoners van ons dorp. In andere woorden, het is oordeel raad wat het college betreft op de motie VVD, D66 en Fractie Mulder. En de andere motie heeft mij nog niet bereikt.

De **voorzitter**: Die staat wel in uw iBabs.

Wethouder **Bloemendaal**: Dan gaan we hem even verversen, want niet gezien. Wat interessant.

De **voorzitter**: Even als pauzenummer wil ik wel de oproep: roept de raadsleden en bestuurders op om daar waar mogelijk is, mee te doen met buurtinitiatieven ten aanzien van het plaatsen van zonnepanelen op haar/zijn woning en daarmee op haar/zijn manier een stukje bij te dragen aan een schone energieopwekking als onderdeel van de Lokale Energiestrategie, en daarmee ook het goede voorbeeld te geven.

Wethouder **Bloemendaal**: Dat klinkt, voorzitter, als muziek in de oren, want we doen niet anders langs deze weg met de buurtteams en aan de zonnepanelen en aan de isolatietrajecten waar we aan willen beginnen. Dus oordeel raad lijkt mij op zijn plaats.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan kijk ik even de kring rond. Is er nog een behoefte aan een tweede termijn. Ik denk dat er veel gewisseld is. Dat is het geval, maar het is wel handig om de stemming te doen... Ja, kijk, we hebben de hele raad aanwezig. Dan gaan we over naar de

stemmingen. En dan gaan we eerst met het voorstel, dan zou ik de leden willen uitnodigen om... En ik hoor de hele avond vrij veel geluid van bliepende telefoontjes, dat denk ik te maken heeft met sportapp-melders, die ongetwijfeld voetbaluitslagen doorgeven. Als u de knop zonder geluid kunt vinden, zou me dat een lief ding waard zijn. Hartstikke goed, dan gaan we naar het besluit. Wat voorligt, de Regionale Energiestrategie Rotterdam-Den Haag, RES 1.0 vast te stellen en 2, de begrotingswijziging, dat hoorde er ook bij, vaststellen Regionale Energiestrategie vast te stellen. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, Hart voor Wassenaar, D66 en de PvdA. Wie is ertegen? Dat zijn de fracties van DLW en de Fractie Zoutendijk. En hiermee is het besluit aangenomen.

Motie Regionale Energiestrategie Rotterdam Den Haag, RES 1.0 Ingediend door VVD, D66 en Fractie Mulder

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 14 juni 2021;

overwegende dat:

- de energietransitie een enorme impact heeft op alle mensen in Nederland;
- we nu een voorstel voorgelegd krijgen waarover alle partijen – provincie, waterschappen en gemeenten – eenzelfde besluit moeten nemen;
- niet geregeld is hoe al deze beslissers tot hetzelfde besluit kunnen komen en nu van elkaar niet weten welke wijzigingen eigenlijk gewenst zijn;
- in de RES staat "*deelname aan de RES 1.0 van de regio Rotterdam-Den Haag is vrijwillig maar niet vrijblijvend*", terwijl het volstrekt onduidelijk is wat de financiële en ruimtelijke consequenties hiervan zullen zijn en wie voor die consequenties op zal mogen draaien;
- de Wassenaarse gemeenteraad consequent bij elke gelegenheid tot inspraak op de RES in de afgelopen jaren heeft opgeroepen tot het uitwerken van een integrale kosten-batenafweging en het toepassen hiervan op de voorgestelde maatregelen, om te voorkomen dat de samenleving – met de beste bedoelingen – veel meer geld uit moet geven dan noodzakelijk om een gesteld klimaatdoel te bereiken;
- de RES 1.0 "*nog onvoldoende inzicht*" hierin heeft "*om de afweging integraal te maken*", maar toch al concrete keuzes maakt en tot investeringen oproept die in veel gemeenten ook al tot amendementen en moties hebben geleid;
- hierdoor van de raad gevraagd wordt in te stemmen met een ingrijpend voorstel zonder financiële onderbouwing, financiële dekking of gedegen besluitvormingsproces;
- instemming van de raad met deze RES daardoor niet gezien mag worden als acceptatie van de ruimtelijke en financiële gevolgen van de RES, maar als een gezamenlijke stip op de horizon die tweejaarlijks bijgesteld en verbeterd zal worden;
- er desondanks brede steun is voor de richting die in de RES wordt ingeslagen en veel waardering is voor het feit dat er sinds het Energieperspectief 2050 veel gedaan is met de input vanuit de raad;

roept het college op:

in alle overleggen m.b.t. de RES uit te dragen dat het dringend gewenst is om in het vervolg de besluitvorming in twee beslisronden te organiseren, waarbij

- het voorstel aan alle besluitvormende gremia wordt voorgelegd;
- alle gremia moties en amendementen kunnen aannemen;
- alle moties en amendementen door het bestuur worden voorzien van een reactie;
- alle moties, amendementen en de reactie worden gestuurd aan alle gremia;
- hierover een digitale sessie wordt georganiseerd om e.e.a. te bespreken en van gedachten te wisselen;
- in een volgende ronde wordt overgegaan tot definitieve besluitvorming waarbij de gremia zich kunnen aansluiten bij de amendementen en moties;
- van tevoren wordt bedacht en afgesproken, hoe zwaar de besluitvorming van de diverse gremia meetelt;

in alle overleggen m.b.t. de RES tevens de volgende inhoudelijke punten (opnieuw) uit te dragen en als noodzakelijke voorwaarde voor de RES 2.0 mee te geven:

- maak een integrale kosten-baten afweging bij de keuzes voor maatregelen, en maak deze transparant en inzichtelijk voor de gremia die de RES vaststellen;
- maak duidelijk welke keuzes voor inwoners technisch mogelijk, maar financieel volstrekt onrendabel zijn (en dat naar verwachting ook blijven), en draag actief uit dat zulke keuzes niet gestimuleerd moeten worden;

- bijvoorbeeld het na-isoleren van vooroorlogse woningen zonder spouwmuur in beschermd dorpsgezicht tot minstens energielabel C, waarbij dit in veel gevallen gewoon niet haalbaar is;
- In de huidige RES wordt opgeroepen om situaties waarin isolatiemaatregelen nog niet lonen, via landelijke regelingen toch lonend te maken. Isolatiemaatregelen zijn al veel duurder per bespaarde ton CO₂ dan tal van andere maatregelen. In gevallen waarin deze zich zelfs na twintig jaar niet terugverdienen is het maatschappelijk onwenselijk om dit te stimuleren. Landelijke regelingen moeten zich juist inzetten voor effectieve CO₂-reductie maatregelen, en niet voor ineffectieve maatregelen;

op deze manier kan de energietransitie zo betaalbaar en efficiënt mogelijk uitgevoerd en worden onze inwoners niet op het verkeerde been gezet;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: En dan gaan we naar beide moties die nog bij dit agendapunt horen. Om te beginnen de motie ingediend door de fractie van VVD, D66 en Fractie Mulder. Dus de motie die op twee pagina's uiteindelijk oproept rondom de Regionale Energiestrategie en de oproep om het in twee stappen te doen, de haalbaarheid en betaalbaarheid daarin te hebben. Wie is voor deze motie? Dat is... Oh, u wilde een stemverklaring. Dan staak ik even het stemmen en gaan we naar de stemverklaring, natuurlijk, de heer Zoutendijk, mag altijd.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. De wethouder noemde de twee aandachtsstreepjes in die motie, waar hij erg blij mee was, en dat is nu net voor mij de reden, hoewel ik die motie zeer sympathiek vind, om toch tegen te stemmen, omdat hierin staat dat wij ons vastleggen op die stip op de horizon en dat er veel waardering is voor de richting die de RES inslaat en daar kan ik mij niet in vinden. Dus dat is de reden voor mij, dat ik, ondanks de rest van de motie, toch tegen zal stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan gaan we nu over naar de stemming. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, Fractie Hart voor Wassenaar, D66 en de PvdA. Wie is tegen de motie? Dat is Fractie Zoutendijk en de fractie van DLW. En hiermee is de motie aangenomen.

Motie zonnepanelen op daken huizen raadsleden en bestuurders Ingediend door het CDA

"De raad van de gemeente Wassenaar, n vergadering bijeen;
gehoord de beraadslaging;

overwegende dat:

- de raadsleden – daar waar kan – op de fiets naar De Paauw komen, om het verkeer te ontlasten, maar ook om geen nodeloze energie te verspillen;
- de energietransitie onomkeerbaar is en de RES daar een onderdeel van uitmaakt;
- eenieder een rol speelt in de energietransitie van overheid tot burger;
- je niet altijd hoeft te wachten tot de overheid het voortouw neemt;
- er verschillende technologieën beschikbaar zijn voor opwekking van energie, echter, die niet allemaal door de burger kunnen worden toegepast;
- zonnepanelen laagdrempelig zijn en op individueel huiselijk niveau een prima bijdrage leveren aan de energietransitie;

roept de raadsleden en bestuurders op:

om daar waar mogelijk is mee te doen met de buurtinitiatieven t.a.v. het plaatsen van zonnepanelen op haar/zijn woning en daarmee op haar/zijn manier een stukje bij te dragen aan schone energieopwekking als onderdeel van de LES en daarmee ook het goede voorbeeld te geven;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de tweede motie en dat is de motie ingediend door het CDA, door de heer Koetsier, met de oproep aan onszelf. Wie is voor deze motie? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, Fractie Hendrickx, oh excuses, Fractie Hart voor Wassenaar, excuses.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, alleen op voorwaarde dat u bij het CDA ook in het vervolg voornamen gaat noemen.

De **voorzitter**: Heel goed. Ja het ging zo goed samen tussen u vanavond. Ik denk, ja... heel goed, D66, en de PvdA. Wie is ertegen? Dat zijn de fracties van DLW en de heer Zoutendijk. En daarmee is de motie ook aangenomen. Twee aangenomen moties. Ik dank u wel.

8. Jaarrekening 2020

De **voorzitter**: Dames en heren wij gaan naar agendapunt 8, de Jaarrekening 2020. Ik ga inventariseren, want ik heb vooraf geen aankondigingen van moties of amendementen gehoord, maar ik zie wel de hand van de heer Hendrickx, u wilt als eerste het woord? Begrijp ik daaruit.

De heer **Hendrickx**: Dat is aan u voorzitter.

De **voorzitter**: Dat is prima. Wie wil verder nog het woord? Dat is de heer Everard, de heer Paulides. Wil iemand verder nog het woord? Het hoeft niet hoor. Ja? U twijfelt. Het hoeft niet. Ja. De heer Borm. Oké. Hartstikke goed, dan heb ik vier sprekers genoteerd, dat is het geval. Dat klopt. De heer Hendrickx, aan u.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ik had opgeschreven, is er een goedkeurende verklaring van de accountant? Die is er niet. En uiteraard gaan we stemmen op een ander moment. Daar komt het in feite op neer. Ik vind het jammer dat het niet in een keer kan en ik vraag mij ook af, en dat is een serieuze vraag, waarom het nog steeds duurt voordat de accountant met zijn goedkeurende verklaring komt. Dat kan een technisch iets zijn, maar ik hoor graag van de wethouder waarom dat zo is. Het gaat tenslotte over Sociaal Domein, spendanalyse en SiSa. De werkelijke inkomsten van het rijk overige inkomsten en lokale heffingen bedragen € 68,5 miljoen, zoals het op bladzijde 3 staat. De totale inkomsten worden opgegeven als € 80.715.004,00. Zonder veel meer te zeggen, duidt het verslag er al op dat het slechts met moeite serieus te nemen is wanneer inkomsten worden neergelegd op € 80 miljoen en de daadwerkelijk inkomsten € 68,5 miljoen zijn. Dit is niet uit te leggen aan Wassenaarders. Het is het gevolg van het op grote schaal schuiven met reserves, waardoor werkelijke inkomsten van € 68,5 miljoen kunstmatig worden opgehoogd tot € 80,7 miljoen. En laten we het mistgordijn maar zo groot mogelijk maken en dan valt de bijzonder slechte prestatie wel mee. Ik heb vorige keer al gezegd, dit college is niet in control. En met al de bekende en ook nog onbekende trucs ontstaat een beeld van treurnis en balorigheid. Ik kan het niet anders zien dan zo. Helaas niet onverwacht, zelfs al voorspeld, zien we ondanks de 15% ozb-verhoging van de afgelopen drie jaar en de verhoging van de toeristenbelasting met € 300.000,00, een tekort van zo een ruime € 700.000,00. Maar ja, echt rekenen is lastig, en dan krijg je dit soort ontsporingen. Wanneer we om of door de gemeentelijke boekhouding heen kijken, waarin alle trucs een zo gunstig mogelijk uitkomst voor deze coalitie creatief moet creëren, dan zien we wederom, ondanks alle forse belastingverhogingen dat er een inkomstentekort is van € 3 miljoen, oftewel de operationele uitgaven liggen € 3 miljoen hoger dan de inkomsten. En dan praten we over lopende zaken. De berekening daarvan is als volgt: als je kijkt naar de financiële balansposten jaar op jaar, zit daar een achteruitgang in van € 1,9 miljoen, de netto-investeringen zijn min € 200.000,00 en netto-investeringen definieert als afschrijvingen, nee sorry, als investeringen, bruto-investeringen, minus de afschrijvingen, oftewel, er is minder geïnvesteerd dan afgeschreven, en dan hoor je geld over te houden en dat is niet het geval. En de consumptie van opbrengsten van verkochte activa, nog een keer € 950.000,00, en dat brengt bij elkaar € 3.050.000,00, en dat is het werkelijke tekort. En dat duurt nu al een aantal jaren en er wordt niet voldoende op ingegrepen. Daarnaast hebben we een aantal dingen gezien, er waren nog projectkosten waarvoor in feite normale lopende uitgaven € 175.000,00 uit de reserves moeten komen, de reserve grote projecten, kosten tijdelijke huisvesting internationale school Rijnlands Lyceum, bibliotheek, Warenar, subsidies die uit de algemene reserve worden gehaald. Nu ben ik de laatste bladzijde kwijt. Waar het op neer komt, is dat wij geen enkel vertrouwen hebben en dat het bijzonder spijtig is dat nog steeds de accountantsverklaring er niet is en dat wij ons zorgen maken over de toekomst van de financiën van Wassenaar en dan wilde ik het hierbij laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Everard.

De heer **Everard**: Ja voorzitter, dank u wel. In de commissie hebben we er al ruim over gediscussieerd, dus ik zal het ook kort houden. Ik heb me heel erg gefocust op het stuk dat we dan wel hebben van de accountant. Het is natuurlijk jammer dat we nog niet het complete stuk hebben, maar inmiddels zijn we ook alweer een paar weken verder, dus ik ben ook wel benieuwd naar met name twee grote risico's die de accountant ziet. Dat zijn de risico's in het Sociaal Domein

en de risico's rond de opbouw van de eigen werkorganisatie. Of er inmiddels al, naar aanleiding van de gesprekken, weer wat meer informatie is, want met name de onzekerheid in het Sociaal Domein is gewoon toegenomen van € 200.000,00 naar inmiddels € 1 miljoen. En met name de jeugdzorg en bij de PGB's van zowel de jeugdzorg als de WMO, zijn daarbij cruciaal. En dan is daar ook wel de vraag, zeker voor de Jeugdwet, de jeugdzorguitgaven, is daar nu niet iets aan te doen de komende tijd? Dat we in die onzekerheid de andere kant op gaan. Vorig jaar was het € 200.000,00, kunnen we niet weer meer die kant opgaan? En is dat echt alleen maar door corona? Want ik hoor ook wel heel vaak corona, en dan denk ik 'ja hallo, de boekhoudsystemen werken wel gewoon toch?' Dus dat zijn wel een beetje de punten of het daar nu wel echt zo heel erg mee te maken heeft. Voor de rest heb ik uitgebreid gesproken in de commissie over sommige investeringen die echt vervelend zijn als die uitgesteld worden. Ik ga dat niet opnieuw doen, maar dat ging met name over die brug op de Hofcampweg. Dus dat wil ik niet meer zeggen. En voor de rest deed het mij ook wel goed, want ik leek in de commissie de enige die zei dat het resultaat € 400.000,00 positief was, maar dan is in die eerste sheet toch wel van de accountant, die zegt, dat het goed is om te zien dat het resultaat € 400.000,00 positief is. Dat is veel beter dan het verwachte resultaat van 1,8, 1,9 uit mijn hoofd bij de najaarsnota negatief. Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het natuurlijk wel € 400.000,00 positief is, maar dat we daarna weer € 1,2 miljoen over moeten boeken naar het volgende jaar, en dan kom je uiteindelijk wel toch op dat tekort van die ruim € 700.000,00. Dus het is wel goed om daar toch wel, dat wil ik wel, want ik wil helemaal niets verdoezelen of wat dan ook, voor mij moet het allemaal zo helder mogelijk zijn, en wat dat betreft zou ik toch wel oproepen om volgende keer in dat stuk, zeker het stuk dat we ook naar de burgerij doen, zo helder mogelijk te communiceren, ook over de vermogenspositie. Wat gebeurt er nu precies met ons vermogen, want in het accountantsstuk blijkt dat het gewoon prima op niveau is van 95,6, maar in die mooie samenvattende overzichten is aan de ene kant € 12 miljoen meer, € 10 miljoen minder, en dat moet je dan weer verdisconteren, dus wat mij betreft, alsjeblieft, zo helder mogelijk, zo transparant mogelijk, laten we het gewoon allemaal zien. En nogmaals, iedereen weet dat het buitengewoon lastig is voor gemeenten in het algemeen, en ook voor een gemeente zoals Wassenaar, om de inkomsten en uitgaven met elkaar zo goed mogelijk in evenwicht te houden. Daar wilde ik het even bij houden, maar met name wel een reactie graag op, de ontwikkelingen van de laatste ruim twee weken over de risico's in het Sociaal Domein. En met name ook over die opbouw van de eigen werkorganisatie. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank. Het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Als eerste zou ik willen opmerken dat ik nog een antwoord zou krijgen over de kosten, welke op ons afkomen na de onteigening van het tuincentrum om de transformatie naar natuur mogelijk te maken en de dekking die ervoor nodig is. Die info is er niet gekomen, maar misschien kan dat voor de volgende vergadering alsnog gegeven worden. Dan de vragen over de nagenomen pachtrekening. Ik zag dat die beantwoord waren naar aanleiding van de vragen uit de commissie Planning en Control, maar ik had dat wel graag hier als bijlage nog even gezien. Ik vind het wel slordig dat zoiets vergeten is in al die jaren en dat de accountant daar niets over heeft opgemerkt. Maar ik wil toch een compliment maken aan de ambtenaren van de afdeling Financiën die in het diepe werden gegooid nadat bijna de hele afdeling van hun voorgangers vertrokken. Zij hebben nagenoeg met een heel nieuw team de zaak moeten oppakken en zij haalden deze fout met de pachten er toch maar mooi uit. En ze hebben nu een duidelijke jaarrekening gepresenteerd, eigenlijk de duidelijkste in de afgelopen elf jaar die ik als raadslid heb gezien. Een zaak irriteert me echter enorm, en dat is de wettelijk toegestane truc. Dat weet ik. Een uitname uit de reserve tellen als inkomen, waardoor meer geld kan worden uitgegeven, er een positief resultaat wordt gepresenteerd en het vermogen van de gemeente daalt. Daar kunnen onze financiële experts niets aan doen, want het is een politieke keuze. Het blijft wel een issue dat de wet voorschrijft dat de financiële stukken, simpel gezegd, leesbaar en begrijpelijk moeten zijn, en dat is nu niet het geval. Er wordt een positief resultaat gepresenteerd, terwijl het vermogen jaar in, jaar uit daalt. Wij zijn voor duidelijkheid en transparantie, mijn voorganger van het CDA zei dat ook al. Onze fractie begrijpt maar al te goed welke truc er gebruikt is, maar voor de doorsneelezer, en blijkbaar zelfs voor onze collega-raadsleden, is deze jaarrekening niet te begrijpen en ik zou echt nadruk willen geven 'houd daar nou mee op, om dat geld dat al eens een keertje geteld is uit die spaarpot te halen en dan weer mee te tellen als inkomen', en dan te zeggen 'kijk eens, we hebben geld over', terwijl we eigenlijk de pot aan het leegeten zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank, en tenslotte de heer Borm.

De heer **Borm**: Ja dank voorzitter. Wij zullen ook als eerst even ingaan op de Wassenaarse Slag-situatie, waar we tijdens de subcommissie Planning en Control vragen over hebben gesteld, die schriftelijk beantwoord is. Dit stond op pagina 60 van de jaarrekening en in de beantwoording van

het college staat dat op 15 december 2020 een factuur is ontvangen, en dat op dat moment niet direct duidelijk was dat dit tot een overschrijding van meer dan € 50.000,00 zou leiden. En op pagina 60 van de jaarrekening staat dat we voor de periode 2013 tot 2019 geconfronteerd zijn met een incidentele navordering van € 114.300,00. Dus hier een hele simpele vraag over: hoe is het mogelijk dat een factuur die onverwacht kwam, voor € 114.000,00 niet gezien werd als een overschrijding van meer dan € 50.000,00? Dus dat is een hele simpele vraag. Ten tweede, even reflecterend op een aantal opmerkingen die hier gemaakt zijn, die wat meer op het proces en de duidelijkheid van de jaarrekening toezien. De commissievergadering over het onderwerp heeft erg lang geduurd, en ging erg over of plaatjes wel op de juiste manier geïnterpreteerd zouden worden of niet. We waarderen enorm de inzet van inderdaad het financiënteam om de jaarrekening zo begrijpelijk mogelijk te maken en we hebben een complexe realiteit en we proberen dat simpel weer te geven. En daar moeten altijd keuzes in gemaakt worden. Ik denk dat het een hele goede discussie geweest is, constructief, om volgende keren dat nog beter te doen. Ik breng alleen graag in herinnering onze opmerkingen ten aanzien van Verantwoordingsdag, dat we graag in de jaarrekening op die onderwerpen waar dat relevant is, en waar ook een doelmatigheidsvraag gesteld kan worden, en het beantwoorden daarvan geen scriptie hoeft te worden, maar dat wel in enkele uren gedaan kan worden, dat we dat heel graag volgende keren terugzien. En verder zijn we heel tevreden over het feit dat we vanaf volgend jaar onder- of overbestedingen van geprognoseerde uitgaven uit reserves niet meer tot een heel verwarrende wirwar aan uittrekkingen en toevoegingen hoeven te boeken, want dat zal dit dossier volgend jaar aanmerkelijk eenvoudiger maken. Tot slot, de conclusie naar aanleiding van de Wassenaarse Slag-factuur die binnenkwam en dat het niet was opgevallen de afgelopen jaren, dat contractmanagement in de nieuwe organisatie ingepland moet worden, vinden wij een hele belangrijke conclusie waar we graag expliciet ook aandacht voor willen vragen. Die conclusie onderschrijven wij zeer en indien er gelegenheden zijn om daar via de accountant of via andere zaken extra aandacht nog op te vestigen, dan vragen we aan het college ook om dat te zullen doen, omdat we daarmee beter denken te zullen kunnen borgen dat dit soort zaken in de toekomst niet nog een keer gebeurt. Dank.

De **voorzitter**: Er was volgens mij nog een interruptie van de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Een vraag aan de heer Borm. Hij heeft het nog over het aspect van de doelmatigheid, de efficiency. Maar vindt hij het ook niet belangrijk om iets te weten over de doeltreffendheid, over de effectiviteit van de inzet van middelen?

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Ja dank u wel voorzitter. Ik zal kort antwoorden. Dit viel wat mij betreft onder het in brede zin steunen van de conclusies die we in de commissie uitvoerig hebben besproken en ik ga ervan uit dat het financiënteam ook die discussie als huiswerk meeneemt voor volgend jaar, dat helder is wat de raad meer en minder wil. Dus dank.

De **voorzitter**: Dank. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ja twee korte vragen aan de heer Borm. Ik hoor u niet spreken over het resultaat an sich. Het lijkt me een relevant iets om daar in de raad over het jaarverslag iets over te zeggen. Dus ik stel dan nu aan u de vraag, wat vindt u van het resultaat ten opzichte van dat wat gepland was in eerste plaats? En de tweede plaats, trekt u daar nog specifiek conclusies uit, of zegt u 'dat was een jaar, dat passeren we, volgend jaar zal dat ongetwijfeld weer in orde zijn'?

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Ja, voorzitter, dit is de derde vergadering die over dit onderwerp gaat. We hebben een subcommissie Planning en Control, waar de heer Hendrickx er uit principe voor kiest om erbij afwezig te zijn, waar ik graag de diepte inga en graag uitvoerig deze vragen beantwoord.

De **voorzitter**: Volgens mij gaat deze beantwoording heen en weer. Dat gaat denk ik niet tot het antwoord leiden, zou u in willen gaan op de vraag?

De heer **Borm**: Het jaar 2020 is afgesloten, we kijken uit naar de goedkeurende verklaring van de accountant. We hebben op dit moment geen behoefte aan nog meer tijd besteden aan de interpretatie van de uitslagen. We steunen de opmerkingen van collega Everard.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Het eerste deel zal ik maar overslaan, want dat is te flauw om daar nog op te reageren, maar de andere kwestie is, het is natuurlijk wel een politiek gegeven dat voor het eerst in enige tientallen jaren er een negatief resultaat wordt gepresenteerd. En het gemak waarmee u, en dan niet u persoonlijk, maar uw partij, daar langsheen loopt met alle waarschuwingen die er zijn, vind ik nogal gemakzuchtig en eigenlijk onverantwoordelijk. Als u daarin wilt volharden, dan vind ik dat gewoon spijtig. Ik stelde er toch een hele serieuze vraag over.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Volgens mij is sinds de Tweede Wereldoorlog vorig jaar toch wel een van de meest ingrijpende jaren geweest, waarin er heel veel zaken niet zijn gegaan zoals we dat aan het begin van het jaar hadden verwacht. Ik denk dat er een breed begrip is voor het feit dat het daardoor een uitzonderlijk jaar geweest is.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik zie u al bijna waarschuwend weer, er is hier een debat, en er zijn een aantal dingen aan voorafgegaan, maar dit is redelijk relevant en de opmerkingen die hier geplaatst worden stroken niet met het beeld van wat ik juist vind. En ik hoor ook van links gefluister 'ja precies', enzovoorts. We weten exact wat de tekorten zijn als gevolg van de coronacrisis, die zitten ergens in de buurt van de € 300.000,00. Dat haalt het niet bij de € 700.000,00. Wat ik bijzonder vind is dat, daar waar er een keer niet geperformed wordt, en waar het tegenvalt, en waar een coalitie...

De heer **Borm**: Een punt van orde. We doen interrupties in tweeën normaal gesproken? Dit is de derde beurt.

De **voorzitter**: Dat is ook zo. Dus ik zat ook even..., waar u naartoe wilde, u was in ieder geval niet tevreden met het antwoord. Wilt u nog wel een concrete vraag formuleren, maar misschien is het handiger, want wie weet hebben we ook nog een tweede termijn, dat we gewoon overgaan naar de beantwoording van de wethouder. Want uw punt is helder, hoe u erin staat. En daar is een antwoord op gegeven.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, wat ik, dan laat ik het voor de rest aan de tweede termijn over, mijn punt is duidelijk, maar ik begin mij af te vragen wat het punt van de VVD in deze discussie is, want die maken ze niet duidelijk. Dus vandaar dat ik tot drie keer toe de heer Borm heb moeten uitnodigen om daar iets van te vinden, iets van te zeggen. En hij doet het eigenlijk een beetje af met een lauw loetje van 'ach, bedrijfsongevalletje en we gaan weer vrolijk door'. Terwijl...

De **voorzitter**: Oké, dat is dan een verdere uiteenzetting van de vraag die u stelde. Er is beantwoord en wij gaan over naar de eerste termijn aan de zijde van de wethouder. De wethouder Financiën, aan u.

Wethouder **Schokker**: Ja dank u wel voorzitter. Ik ga eerst in op de vraag van de heer Hendrickx, waarom is er nog geen goedkeurende verklaring? Dat is precies het proces wat de accountant ook een paar weken geleden ook heeft aangekaart en aangegeven. Er moeten nog een paar terreinen in het Sociaal Domein worden onderzocht. Ze zijn daar heel druk mee bezig. Vorige week een rondje gehouden binnen de hele H10, dus bijna bij alle... De accountant heeft op dit moment aangegeven dat er een verklaring ligt voor de behandeling in de gemeenteraad, dus dat moeten we gewoon even afwachten. Dan is er door de heer Everard gewezen op...

De **voorzitter**: Wethouder, er is een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Een vraag aan de wethouder, waarin ik hoop dat hij verklarend is. Met het Sociaal Domein heeft de gemeente Wassenaar, samen met een behoorlijk aantal andere gemeenten ook te maken. Begrijp ik uit zijn woorden dat er andere gemeenten ook geen goedkeurende verklaring hebben op grond van de voortgang van het onderzoek in het Sociaal Domein? Of is dat niet het geval? Kortom, zijn wij samen met de andere gemeenten die van hetzelfde sociale domein, H10 of H6, H10 gebruikmaken? Hebben zij ook geen goedkeurende verklaring, want dan kan ik dat antwoord van wethouder begrijpen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja, dat is correct. Voorzitter, dan de vragen van de heer Everard. De heer Everard merkte op in de verlenging van, wat is er nu de afgelopen weken nog gebeurd? Ik heb geen... We spreken de accountant regelmatig, maar ik heb hem de afgelopen weken niet meer gesproken, dus dat is een positief signaal denk ik, dat ik gewoon eventjes wacht waarmee hij komt. In het verslag is precies aangegeven welke punten nog openstaan en dat hij met de rechtmatigheid daarvan druk bezig is. Overigens, ook positief, een getrouw beeld is er gegeven, de cijfers kloppen, dus dat is allemaal goed in orde, het gaat alleen om de rechtmatigheid en dat wordt nu bekeken. En dan de door een aantal van u naar voren gebracht, de begrijpelijkheid van het geheel. Daarbij is ook altijd de balans eigenlijk tussen het BBV...

De **voorzitter**: Wethouder, nog even op het vorige punt nog een vraag van de heer Everard. De heer Everard.

De heer **Everard**: Ik had in het kader van de risico's ook gewoon de vraag gesteld over de werkorganisatie van de gemeente. Is daar ook geen nieuws over van de accountant? Want dat is ook zo een ding dat nog verder uitgewerkt moet worden?

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter, de werkorganisatie heeft een aparte jaarrekening en volgens mij hebben we daar al een goedkeurende verklaring voor gekregen. Dus dat is een ander deel en dat staat hier gewoon los van. In dit kader, dit gaat nu over de gemeente Wassenaar. Dan de vraag over de helderheid van het stuk. Wat ik net zei, het is altijd een kwestie van, aan de ene kant heb je met het BBV te maken, de boekhoudkundige regels proberen het steeds inzichtelijker te maken. Ook bij de kadernota die u later deze week gaat ontvangen, proberen we echt al een aantal stappen te zetten. Op dat gebied komt ook een overzicht van de reserves. Er komt daarbij wat gewoon makkelijk zichtbaar is, dus we gaan daar gewoon heel druk mee aan de slag om dat te blijven verbeteren. Dan de vraag van de heer Paulides inzake de onteigening van het tuincentrum. Wij zullen dat nog even schriftelijk aan u doen toekomen. Dan de pachtregeling, dank voor het compliment dat dat is uitgezocht, dat u een compliment gaf aan de ambtenaren, dank daarvoor. Misschien om meteen eventjes bij die erfpachtkwestie uit te komen, want de heer Borm had daar ook nog een vraag over, namelijk hoe het kan zijn dat de factuur niet gezien is. Ten eerste is het raadsbesluit destijds, in 2014, dat is geamendeerd, destijds niet goed verwerkt. Dat is gewoon niet goed gegaan. De factuur is nu binnengekomen, dat heeft even tijd nodig gehad, de materie was natuurlijk onbekend, dus het heeft even tijd nodig gehad om dat goed en grondig uit te zoeken. En op het eerst mogelijke moment via de P&C-cyclus hebben we u geïnformeerd. Dus dat heeft gewoon even tijd gekost. En dan de vraag over de doelmatigheid en de doeltreffendheid. Ik heb ook al in de commissie aangegeven dat we in de volgende commissie Planning en Control daarnaar gaan kijken, met een voorstel komen voor de doelmatigheid. Doeltreffendheid komt daar ook in terug. Dus dat pakken we op die manier op. De opmerking over het contractmanagement nemen we ter harte. En dan kom ik tot slot nog bij de algehele appreciatie, denk ik. Er is inderdaad sprake, hoe je er op verschillende manieren naar kan kijken, maar we hebben ook in het persbericht aangegeven, er is sprake van een tekort over 2020. Een beperkt negatief resultaat. Het is ook een uitzonderlijk jaar geweest, ik denk dat de heer Borm dat ook al goed aangaf, het is natuurlijk echt een uitzonderlijke situatie. Het is misschien maar een beperkt bedrag dat we ook weer gecompenseerd hebben gekregen. Natuurlijk krijg je het gecompenseerd door het rijk, maar voor allerlei investeringen, allerlei activiteiten... Dat we ons toch voornamelijk hebben moeten richten op corona, wat van tevoren niet was verwacht. En ik denk dat het ook wel heel erg belangrijk is, er is een klein tekort, dat proberen we natuurlijk volgend jaar echt te vermijden, maar het gaat er ook om, en ik denk ook dat als je de inleiding van het stuk leest, dan hebben we goed proberen weer te geven wat er allemaal niet bereikt is voor de inwoners van Wassenaar het afgelopen jaar. Er komt een nieuwe organisatie, er staan tal van voorbeelden daar genoemd en ik denk dat het heel belangrijk is dat we daar toch ook naar kijken bij de jaarrekening. Dus voor zover voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik denk, met de constatering dat er in ieder geval nog een schriftelijke reactie komt op de vraag die de heer Paulides had. Die zal er komen voor de behandeling. De accountant komt natuurlijk nog met zijn uiteindelijk goedkeurende verklaring en ik denk dat alles verder gewisseld is. Is dat het geval, is dat een juiste constatering? Dan staken we hier de beraadslaging en pakken we hem op voor nog een hele korte beraadslaging op 13 juli 2021, tijdens de laatste gemeenteraad voor het reces. Dank u wel.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, sorry, heel even, 13 juli is hij er, die verklaring?

De **voorzitter**: Ja, daar is wel alles op gebaseerd ja.

De heer **Hendrickx**: Oké, dan de vraag, stel dat het nog lastig is, heeft dat juridische gevolgen wanneer die er niet is? Althans, wanneer die niet op tijd er is, ervan uitgaande dat hij uiteindelijk wel komt.

De **voorzitter**: Volgens mij moeten we tijdig bij de provincie dingen aan gaan leveren, dus ik kijk even naar de wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter, dank u wel. Dat is een heilige datum, dat is 15 juli 2021. Dan moet het inderdaad bij de provincie liggen. Ik kan mij voorstellen, maar dat is helemaal niet aan de orde op dit moment, dus ik ga er ook helemaal niet van uit, maar als er een uitzonderlijke situatie is dat daar natuurlijk over gesproken kan worden met de provincie, maar vooralsnog niet aan de orde.

De **voorzitter**: Dank. Dan is dat ook helder.

9. Wijziging van de Financiële Verordening Wassenaar 2018 in verband met aanpassen restwaardesystematiek en beleid met betrekking tot mutatie reserves.

De **voorzitter**: En dan gaan we nu over naar agendapunt 9. De wijziging van de Financiële Verordening Wassenaar 2018 in verband met het aanpassen van de restwaardesystematiek en beleid met betrekking tot mutaties reserves. Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Zoutendijk, de heer Paulides, de heer Hendrickx zag ik, en de heer Borm. Waarbij ik wel zou willen vragen, want we hebben ook nog wel aardig wat actualiteitsvragen gekregen, om de commissie niet over te gaan doen. Daar is natuurlijk al over gesproken. De heer Zoutendijk, aan u.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. De aanleiding voor dit voorstel is natuurlijk de problematiek rond de restwaarde. Dan komt er eigenlijk een soort oplossing om dat probleem op te lossen door dan maar verjaringstermijnen te verlengen. Ik vind dat toch een beetje boekhoudkundig gerommel in de marge, want het is niet zo dat gebouwen en dergelijke ineens langer voortbestaan omdat wij dat hier besluiten om de zaken weer rond te krijgen. Bovendien betekent dat als je verjaringstermijnen verlengt, dan zul je ook een onderhoudsfonds moeten creëren en dat kost weer geld en ben je weer terug bij af. Dus mijn vraag is: wat zijn nu de inhoudelijke argumenten om die verjaringstermijnen te verlengen?

De **voorzitter**: Dank. Het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. De fractie van DLW kan eigenlijk kort zijn over dit onderwerp, maar we vinden het onacceptabel dat de afschrijvingstermijn op deze wijze worden opgerekt om ruimte te creëren in de uitgaven, want dat is het enige doel. Maar we gaan er toch wat dieper op in. Vergeten wordt dat dan onvermijdelijk ook de pijn naar de toekomst wordt verschoven, al is het alleen maar om te beginnen met de stijgende onderhoudslasten waar geen rekening mee wordt gehouden. Ook de vervangingskosten worden hoger en mogelijk zijn er zaken al eerder aan vervanging toe. Het werd net nog gezegd. Kijk naar het gemeentekantoor. Volgens de wethouder is het pand slechts nog bruikbaar na een grondige renovatie, en er wordt nu gestuurd op de verhuizing van de daar gehuisveste ambtenaren naar Raadhuis De Paauw. Het zou aardig zijn als de wethouder Financiën dat rekensommetje op de nieuwe systematiek zou voorleggen. Op internet zijn de vastgelegde afschrijvingsperioden voor een decentrale overheid te vinden en zelfs daar wijkt dit voorstel van af, terwijl er geen sprake is van een differentiatie. Sommige zaken gaan aantoonbaar veel korter mee dan nu voorgesteld. Enfin, we zijn altijd positief-kritisch, omdat wij willen dat er een goed bestuur is dat niet de problemen naar de toekomst stuurt en dat zaken in het heden niet te rooskleurig worden voorgesteld en dat is nu wel het geval. Dit voorstel verschuift de problemen naar de toekomst en voor ons is dat onacceptabel. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. Het woord is aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Dank u wel. Per saldo is het voorstel gericht op korte termijn lastenverlichting, waarvoor en waardoor er op langere termijn onbeheersbare kostenverhogingen ontstaan. Het is het doorschuiven van de rekening naar de toekomst. Lange afschrijvingstermijnen zonder nadere reserveringsmaatregelen voor onderhoud zijn onverantwoordelijk. Het is een traditie ontstaan in 2014, waar VVD, CDA en D66 voor hebben gekozen. Kortetermijngelek en langetermijnellende. We kunnen het alleen maar toevoegen aan het palet van trucs van de afgelopen zeven jaar. Kapitaalsreserve voor het zwembad, reservering zogenaamd achterstallig onderhoud, hoge restwaardes, lange afschrijvingsperiodes om er maar een paar te noemen. We

zijn tegen dit voorstel om twee redenen. Op de eerste plaats, de maatregel op zichzelf is slecht. Je hoeft er geen marketingdeskundige voor te zijn om de risico's te zien. En de tweede reden is, het voorstel komt voort uit een cultuur van misbruik van de balans en het boekhoudstelsel en een gerichtheid op puur de korte termijn. En dat is niet goed, wij keuren dat af. En zolang die cultuur heerst, wordt het wachten op de volgende uithollingstruc gewoon een kwestie van tijd. Iedere beslissing op zichzelf zou mogelijk nog wel te verantwoorden zijn, maar binnen deze cultuur krijg je een stapeling van maatregelen die op termijn tot onhoudbare financiën leiden. Herstel van de truc met de reserves heeft overigens wel onze steun, dat is het andere deel. De specialisten in deze coalitie zullen dit begrijpen, evenals dat ze de risico's ervan inzien. Wij zullen dus per saldo tegen dit voorstel stemmen, omdat we het onverantwoordelijk vinden, het deel wat betreft de reserves kunnen wij wel ondersteunen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Borm, tot slot.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Wij zullen ten aanzien van het voorstel allereerst wat opmerken over de beantwoording. Veel dank voor het heldere overzicht met ook de was-woordlijst in de verschillen van de afschrijvingstermijnen. Wat ons daarbij opviel is dat tussen 2010 en 2019, tien boekjaren, er slechts één investering gedaan is. Wel voor € 400.000,00 in de Bloemcampschool. Dat we in de hele gemeente Wassenaar vijftien objecten hebben, waar De Paauw er bijvoorbeeld een van is, en sommige objecten hebben dan meerdere renovatie en nieuwbouwprojecten die erop staan. Maar dat is even waar we het over hebben. De komende vijf jaar staan er drie op: de sporthal, De Paauw en de Kievitschool. En we hebben het hier dus niet over zaken, zoals de kruimelregeling, waar we het eerder vanavond over hadden, waar je er veertig van in een jaar hebt. Maar je hebt er soms een van in tien jaar of drie van in vijf jaar. Met dat perspectief en die context bekijken we ook deze voorgestelde stelselwijziging. In de commissievergadering was voor ons een belangrijk punt, en dat hebben we ook in de commissie gedeeld, dat het nieuwe stelsel de ruimte biedt om tot een hoger maximum te gaan, maar ook om daar onder te blijven wanneer de situatie dat vraagt. Wij interpreteren de tabel zoals we die hebben ontvangen op de manier dat die plaatsen waarbij bijvoorbeeld de sporthal waar het van 25 naar 40 jaar gaat of sorry, niet sporthal, Het Sterrenbad, waar het van 25 naar 40 jaar gaat. Of de St. Jan Baptistschool van 40 naar 50. Dat daar ook nog steeds ronde getallen staan weliswaar, maar dat daar gebruikgemaakt wordt van die discretionaire bevoegdheid en dat er dus per object inderdaad gekeken wordt en gekeken is om te onderbouwen dat die maximum 60 niet in alle gevallen te rechtvaardigen is en de expliciete vraag aan de wethouder is dan ook of dat die interpretatie van de tabel juist is.

De **voorzitter**: Dank, ik zag een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. De heer Borm noemt een beperkt aantal investeringen van de afgelopen tien jaar en de komende jaren, maar er geldt natuurlijk veel meer. Het geldt inderdaad, zoals hij al één school noemde, alle scholen, het geldt voor het zwembad, het geldt niet alleen de panden, maar ook tractie valt eronder. Er valt veel meer onder dan wat hij lijkt te willen vertellen. En ik heb al eerder gezegd, dat op zich iedere maatregel beargumenteerbaar is, maar dat een hoeveelheid van maatregelen is, in een bepaalde cultuur. Is de heer Borm van mening dat, door weer een maatregel toe te voegen aan de maatregelen die de afgelopen zeven jaar zijn genomen, dat zo ongeveer een vrijbrief wordt om de creativiteit maar los te laten op verdere lastenverlichting, om het zo maar te zeggen, die niet leiden tot reserveringen voor de toekomst, waarbij dus de rekening in de toekomst wordt gelegd?

De **voorzitter**: Oké, de heer Borm.

De heer **Borm**: Ik zal uitzonderlijk kort zijn, het antwoord is nee. Dan ga ik verder met mijn betoog. De eerste vraag had ik reeds gesteld, de tweede vraag betreft de Den Deylschool. We hebben eind vorig jaar als raad daar een beoogde bestemming voor bedacht. We hebben het nu over een wijziging in het afschrijvingssysteem en er is de mogelijkheid om daar flexibel om te gaan als de situatie dat waarborgt. En wij zien dat er nu wel degelijk wordt voorgesteld om investeringen van 21 jaar tot 32 jaar, tot 35 jaar geleden om die nog even wat verder op te hogen tot een afschrijvingstermijn van 50 jaar. En als wij weten dat deze school in de huidige vorm, wat ons betreft, wat deze raad betreft, niet meer een heel lang bestaan gegund is en dat daar wat nieuws moet komen, wat we als raad hebben uitgesproken, zou ik dit als een voorbeeld van toegepast gezond verstand, wat we ook aan de nieuwe werkorganisatie gevraagd hebben in de cultuur mee te nemen, aan de wethouder willen vragen hoe het zo kan dat hier toch wordt voorgesteld om voor een gebouw, waar we dus van vinden dat we er niet langer in deze vorm mee willen omgaan, toch wordt voorgesteld om te verlengen. Dus dat is de tweede vraag die wij hebben. En verder, in het algemeen zijn we dus, als de interpretatie klopt, in de beantwoording op

vraag 1, zijn we tevreden met het voorgestelde stelsel. We vertrouwen erop dat er met toegepast gezond verstand gekeken wordt, niet alleen naar de gebouwen zoals hier beschreven, maar ook naar de tractie en andere zaken waar de termijnen voor zullen worden vervangen. Voordat ik mijn betoog beëindig wil ik nog even opmerken dat de heer Van Sloten, die vanavond niet aanwezig is, aan mij gevraagd heeft om namens hem ook een vraag te stellen, en dat is of het zo lijkt... Ja, oppositie en coalitie werken hier zo goed samen in de raad in Wassenaar, beste mensen. Echt, GroenLinks wist geen betere dan de VVD om deze vraag op dit onderwerp namens GroenLinks te stellen. En die vraag betrof of er nog een betere onderbouwing kan komen per activum voor de nieuwe afschrijvingsduur. Want we weten wat het maximum is, we weten dat er soms van afgeweken wordt, maar even ook met mijn eerdere opmerking in het achterhoofd, dat er niet zo heel erg veel nieuwe investeringen gedaan worden, en dat we het nu alleen maar over vijftien gebouwen hebben, waar de echte impact van dit voorstel in geldelijke zin door veroorzaakt wordt, klinkt het niet onredelijk om daar met een alineaatje per activum toch nog een nadere onderbouwing aan te geven waarom gekozen wordt om uit te komen op de voorgestelde nieuwe afschrijvingsduur. Dank.

De **voorzitter**: Nu gaan we een prachtig figuur krijgen, want u heeft nog een interruptie op de heer Borm, die een inbreng had van de heer Van Sloten. We gaan kijken hoe hij daarop gaat antwoorden. De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Ja ik wil even reageren op de vraag die gesteld is door de heer Van Sloten via de heer Borm, namelijk de vraag wat de argumenten zijn om die afschrijvingstermijn te verlengen. Dat is toch een beetje vragen naar de bekende weg, want de enige aanleiding van dit voorstel is natuurlijk het hele probleem rond de restwaardesystematiek en ik vind het een beetje, is dit niet gewoon vragen naar dat wat we eigenlijk al weten. De enige aanleiding is de restwaarde. Het is niet zo dat spullen nu langer mee kunnen of gebouwen langer mee kunnen, omdat we dat nu op papier zetten. Dus is het niet een vraag naar de bekende weg, is mijn vraag.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Voorzitter, ik zal deze goed beantwoorden denk ik, want de vraag kwam volgens mij per activum een betere onderbouwing en dus niet een vraag op het waarom achter het voorstel zelf. En volgens mij, in beantwoording op de heer Zoutendijk, is dat op die manier helder.

De **voorzitter**: Kijk eens aan, mooie voorbeelden van samenwerking. Zullen we straks mevrouw Hamer ook even appen. Er is iets aan het groeien. Maar we gaan nu naar de wethouder van Financiën.

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter. Eens eventjes kijken, de vraag van de heer Zoutendijk, om mee te beginnen. We hebben dit natuurlijk ook in de commissie al besproken, maar we passen dit natuurlijk aan, mede in de context van het feit dat de restwaardesystematiek niet langer kan worden toegepast. Ik denk dat het heel helder is, maar ik wil daarnaast toch ook wel heel duidelijk gezegd hebben dat dit echt een beoordeling per activum heeft, dus je gaat echt naar de economische levensduur per activum kijken en als dat niet zou kloppen, dan wordt het gewoon afgekeurd. Het is niet dat het een soort vrije invulling is, of iets dergelijks. Hier ligt echt een grondige analyse aan ten grondslag en die vraag is ook door een aantal gesteld. Ik denk eerlijk gezegd, en ik wil daar best een toezegging ook doen, voorzitter, om de nadere onderbouwing... Ik heb eerder aangegeven, de accountant gaat vanaf 15 juli, als hij klaar is met de jaarrekening is dit zijn volgende klus, dit gewoon per activum doorkijken. Wij kunnen de raad daar best als onderdeel van de begroting nader over informeren, dus dat is mijn toezegging, ook in de richting van de heer Van Sloten via de heer Borm. Er is een relatie, en dat vroeg mijnheer Paulides wel...

De **voorzitter**: Dan leggen we die even vast als een toezegging, dat dus voor de begroting nader daarover wordt geïnformeerd. Toch?

Wethouder **Schokker**: Ik zou zeggen, als onderdeel van de begroting.

De **voorzitter**: Als onderdeel van de begroting. Oké, helder.

Wethouder **Schokker**: Dan de vraag van de heer Paulides, die volgens mij ook door de heer Hendrickx vorige keer, en een aantal van u aan de orde is gesteld, wat betreft de relatie met onderhoud. Die is er deels, denk ik. We hebben nu twintigjarige onderhoudsbudgetten, onderhoudsvoorzieningen en bijvoorbeeld bij het zwembad is daar fors rekening gehouden met een verhoging van een investering die daar in 2028 plaatsvindt. En het hoeft helemaal niet zo te zijn

dat een langere afschrijvingstermijn ook weer leidt tot meer uitgaven via onderhoud. Die relatie is er wel, maar is echt maar deels. En dan de twee vragen van de heer Borm. Vraag 1, of de interpretatie juist is. Daar is het antwoord ja op, dus we hebben niet het maximum en er wordt gewoon per activum gekeken. En dan Den Deyl, kwestie van gezond verstand. Ik ben het in die zin wel, ik ben het natuurlijk qua gezond verstand, mijnheer Borm heeft sowieso in mijn bescheiden mening heel veel gezond verstand, maar ben ik het absoluut eens met de gedachte 'ja, we gaan Den Deyl van de hand doen', alleen we zijn hier even van het formele kader uitgegaan, dat de raad heeft nog niet formeel besloten tot afstoot, dus daarom staat hij er nog op, maar ook daar kan ik gewoon toezeggen dat we hem wellicht gewoon op 40 jaar kunnen laten staan, en dat we dat gewoon gaan verwerken, want het is natuurlijk wel waar, je gaat het dan uitsplitsen en dat scheelt wel iets van € 10.000,00 per jaar, als ik dat snel bereken. Voorzitter, ik ben hiermee...

De **voorzitter**: Dus in het vervolg wordt Den Deyl aangepast naar 40 jaar.

Wethouder **Schokker**: Gewoon huidig laten en op het moment dat het verkocht wordt, Den Deyl, dan moeten we het sowieso, want dat gaat waarschijnlijk gebeuren voordat de hele afschrijvingstermijn is afgelopen, dan moeten we dat weer verrekenen met de boekwaarde.

De **voorzitter**: Dan schrijven we die op, dank.

Wethouder **Schokker**: Ja, en daarmee was ik aan het eind van mijn beantwoording gekomen.

De **voorzitter**: Dan kijk ik nog of er behoefte is aan nadere reflectie in een tweede termijn. Ik heb zomaar het gevoel dat alles is gewisseld en we gaan over tot de beraadslaging. Het besluit dat voorligt ter beoordeling tot derde wijziging van de Financiële verordening Wassenaar 2018 vast te stellen. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, D66, PvdA. Wie is ertegen? Hart voor Wassenaar, DLW en Fractie Zoutendijk. En hiermee is de Financiële verordening gewijzigd.

10. Ontheffing woonplaatsvereiste wethouder Wassenaar

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 10. Ontheffing woonplaatsvereiste wethouder Wassenaar, die niet in Wassenaar woont, met ingang van 3 juli 2021 ontheffing te verlenen voor het ingezetenschap, met de eerder aangenomen motie komen er wel zonnepanelen extra bij in Leiderdorp. Kunt u hiermee instemmen? Dat is het geval, nee. Oh, u wilt daar nog wat over zeggen, ja dat kan. De heer Hendrickx en de heer Paulides. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, ik heb een stemverklaring. We zullen tegenstemmen. De ervaring die we inmiddels met niet uit Wassenaar afkomstige wethouders hebben in deze en vorige raadsperiode, maakt dat wij tegen wethouders zijn die van buiten komen. Ze hebben niet de voeling met deze gemeente, noch ontwikkelen zij gedurende de raadsperiode voldoende inzicht en begrip voor wat Wassenaarders willen. Ze begrijpen de genen van Wassenaar niet. Wij wensen niet mee te werken aan de legitimering van het verblijf van een wethouder die wij afkeuren. We hebben al een motie van wantrouwen tegen hem ingediend en staan op het punt om dit weer te doen. De afgelopen periode hebben wij nauw contact gehad met mensen bij de Vreeburglaan, de Eikenhorstlaan, Ammonslaantje en het ANWB-gebouw. En naast onze ervaringen met betrekking tot het dossier Valkenburg, op basis van al deze ervaringen is ten aanzien van deze wethouder ten minste het begrip bedenkelijk in onze ogen van toepassing. En dat is een veel milder begrip van veel van wat degene die wij gesproken hebben gebezigd. Voorzitter, deze wethouder begrijpt het niet, deze wethouder hoort hier niet. En daarom zullen wij tegenstemmen.

De **voorzitter**: Ja, ik laat dit even op mij inwerken. In de zin van, wat er voorligt is een besluit over de ontheffing van een woonplaats van iemand en u komt met een beknopt beoordelingsgesprek. Als uw voorzitter zou ik u wel willen meegeven dat ik het wel, en u mag een mening hebben over bestuurders, dat is uw goed recht, alleen dat nu te koppelen aan dit punt via een stemverklaring, dan zou ik zeggen, geef uw mening bij de punten waar het gaat over de zaak, want dat zou volgens mij wel de cultuur moeten zijn die we hier met elkaar zouden willen nadragen in deze raadzaal. Dat feit wilde ik toch nog graag even kwijt.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, u mag vinden wat u vindt. Mijn fractie, onze fractie, we hebben daar met zijn drieën over gesproken, die heeft daar een mening over, en wanneer het punt van de ontheffing aan de orde komt, dan kun je tekenen bij het kruisje, of je kunt er een mening over hebben. En we hebben over deze wethouder een mening en die mening heeft met zich

meegebracht, en vandaar de stemverklaring, dat wij tegen het verlengen van de verblijfsverklaring stemmen. En die relatie is er en kan ik niet veranderen en die heb ik hier verklaard.

De **voorzitter**: Dank, het woord is aan de heer Paulides.

De heer **Van Doeveren**: Voorzitter, ik heb een interruptie voor de heer Hendrickx.

De **voorzitter**: De heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Ja, de mening die de heer Hendrickx over deze wethouder heeft, heeft hij al drie jaar.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, punt van orde. Ik heb mijn stemverklaring gegeven.

De heer **Van Doeveren**: Maar het is de eerste termijn.

De **voorzitter**: Maar u wilde een termijn, een stemverklaring geven. Dan lossen we het op, dan krijgt eerst de heer Paulides het woord, en dan kunt u ook een stemverklaring geven, of wilde u het punt behandelen, mijnheer Paulides?

De heer **Paulides**: Nee, ik wilde er wat over zeggen, en eigenlijk geen stemverklaring.

De **voorzitter**: Gewoon voor de behandeling. De heer Hendrickx koos ervoor omdat via een stemverklaring te doen, die is bij dezen afgegeven. U wilt nog behandelen. Dat mag, en dan geef ik daarna de heer Van Doeveren ook de mogelijkheid om een inbreng te leveren. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ik had ook de neiging om wat te zeggen over de wethouders van buitenaf, omdat ik eigenlijk wel blij was dat we een wethouder zonder banden met Wassenaar, omdat het in het verleden niet heel goed ging altijd. Maar ja, inmiddels maakt hij deel uit van het old boys netwerk dus het voordeel is er wel een beetje verdwenen met de wethouder die zegt: 'ik zoek oplossingen.', maar aan de andere kant, het woonplaatsvereiste is feitelijk een tijdelijke mogelijkheid...

De **voorzitter**: Meneer Paulides, u geeft wel een kwalificatie in de... Nee.

De heer **Paulides**: Dat is met betrekking tot het woonplaatsvereiste.

De **voorzitter**: Meneer Paulides, ik ben hier de voorzitter, ik heb hier het woord. En u bent met zijn allen, alle 21 de verkiezingen ingegaan met dat we een andere bestuurscultuur willen hier in Wassenaar. Dat betekent dat we insinuaties, bijzinnen waarbij kwalificaties waar we mensen inzetten niet op de inhoud zouden stoppen en niet zouden doen. U gebruikt een woord wat wel zo een inkleuring geeft. Zullen we het bij de feiten houden, dan wil ik iedereen hier met alle plezier het woord geven om te zeggen wat er is, dat hoort bij een levende democratie, maar wel op respectvolle wijze graag. Het is aan u.

De heer **Paulides**: Nou, ik heb gezegd wat ik gezegd heb. Het woonplaatsvereiste is feitelijk een tijdelijke mogelijkheid. Het is vanaf het tweede jaar mogelijk om dat onder bijzondere omstandigheden, die je dan moet motiveren toe te staan. In 2018 is dat iets opgerekt door de wetgever, de duur van het woonplaatsvereiste mag door de raad besloten worden. Dus we hadden vorig jaar al kunnen zeggen voor de tijd van de zitting van dit college, zouden we die ontheffing kunnen geven. Dat is niet gedaan. De motivatie die hier gegeven wordt vind ik wel erg zwak. Het is een afweging bij het vormen van het college, wordt dan gezegd. Dat vind ik geen bijzondere omstandigheid, maar we zullen wel, anders dan de heer Hendrickx, instemmen met het voorstel, maar de hele procedure vind ik wel rammelen. Dat zou beter moeten en kunnen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Ja voorzitter. Ik snap wel waarom u snel wilde afhameren, want de afgelopen drie jaar hebben we dit punt niet inhoudelijk besproken. Dus dat er nu ineens argumenten zouden zijn die al drie jaar worden gebezigd om dit voorstel wel inhoudelijk te gaan bespreken, iemands woonplaats, is een teken dat we volgens mij heel dicht naar nieuwe verkiezingen toegaan en niets anders dan dat. De reden waarom we het besluit jaarlijks nemen, zeg ik tegen de heer Paulides, omdat de wet dat gewoon voorschrijft. Dus dat is gewoon een

wettelijke, de sjiekste route. Dat zeg ik in mijn stemverklaring dan maar terug, als ik niet kan interromperen.

De **voorzitter**: Dat kan wel, we zitten gewoon in de termijn, en ik zie dat er een interruptie is van de heer Paulides. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Dat van dat jaar is veranderd in 2018, dat is de verruiming van het woonplaatsvereiste. In 2018 heeft de Tweede Kamer besloten en dat is goedgekeurd door de Eerste Kamer, dat vanaf het tweede jaar de raad mag besluiten voor welke periode die ontheffing gegeven wordt, en dat is nooit gebeurd.

De **voorzitter**: De heer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Voor deze periode houden we vast aan de klassieke manier dat we het per jaar bekijken, los daarvan gezien ben ik het inhoudelijk wel eens met de heer Paulides, kan ik hem zeggen. We hebben voor vier jaar een programma vastgesteld, Wassenaar zelfstandig en verantwoordelijk. We blijven gelukkig zelfstandig en nu met de verantwoordelijke invulling zijn we hard bezig. Deze wethouder, hebben we altijd vanaf het begin gezegd, is daar voor vier jaar hier bij ons en wat ons betreft maakt hij dus ook zijn laatste jaar af en zullen we voor de ontheffing stemmen. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Wij gaan over naar de beraadslaging. Ontheffing woonplaatsvereiste wethouder Wassenaar. Wie is voor dit voorstel? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, Fractie Mulder, het CDA, DLW, Fractie Zoutendijk, D66 en de PvdA. Wie is ertegen? De fractie van Hart voor Wassenaar. En hiermee is het voorstel aangenomen.

11. Vragenronde

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de vragenronde. En ik heb geconstateerd dat de heer Hendrickx over vijf verschillende onderwerpen actualiteitsvragen heeft ingediend. Ik wil wel aan de heer Hendrickx vragen dat kort te houden. Zo heeft het college ook zo voorbereid. Ik wil de leden van het college die erbij betrokken zijn bij de beantwoording vragen om ook snel te wisselen, zodat we dat met gezwinde spoed kunnen doen. Even kijken, want mijn systeem stopt er nu even mee met waar de eerste set vragen over ging. Dat was de eerste set vragen over...

De heer **Hendrickx**: Kloosterland.

De **voorzitter**: Het Kloosterland.

De heer **Hendrickx**: Ja, ik zal heel snel proberen voor te lezen, zodat het kort blijft. Vorig jaar na de zomer heeft Hart voor Wassenaar vragen gesteld over de overlast van de containers op het Kloosterland. De buurt, enige tientallen mensen, hebben toen hun handtekening gezet onder een petitie waarin verzocht werd het probleem op te lossen. We weten, en daar onze erkenning voor, dat er een probleem aandacht is gegeven. Er zijn ook wat maatregelen getroffen. Maar nu het weer warmer wordt, nemen de klachten toe. Wederom gaat het over stank, nog niet in die mate als in de warme periode van vorig jaar, maar op de balkons komen de vlagen met vervelende stank weer voorbij. Meeuwen en ander ongedierte zijn volop aanwezig, zwerfvuil is wijdverbreid. Een aantal buurtgenoten neemt het op zich om prikken en opengereten zakken in de container te gooien. Kortom, de overlast en ergernis groeit weer naar een hoger punt en het is nu pas begin juni. De vragen, is de wethouder op de hoogte? Is de wethouder van mening dat het probleem mogelijk ietwat gemitigeerd, nog steeds aanwezig is? Is de wethouder van mening dat het om een structureel probleem gaat? Is de wethouder ervan op de hoogte dat dit probleem zich ook elders voordoet? Wat gaat de wethouder doen om de overlast en de ergernis weg te nemen? Is de wethouder van mening dat, wanneer dit probleem structureel van aard is, verdere uitbreiding van het containerbestand moet worden stopgezet? En dat deze manier van afval inzamelen moet worden heroverwogen? Dat waren de inleiding en de vragen, dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Schokker.

Wethouder **Schokker**: Ja, dank u wel voorzitter. Ik zal de vragen beantwoorden. Is de wethouder op de hoogte? Ja, ik ben op de hoogte en ik heb ook diverse keren contact gehad met deze bewoners. Ben ik van mening dat het probleem nog steeds aanwezig is? Ja, mevrouw heeft vorige week een bericht gestuurd, en daaruit blijkt dat het probleem nog steeds aanwezig is. We hebben ook afspraken met de bewoners gemaakt. Eerst zou het kaartje van Avalex beveiligd worden, zodat

er niet onrechtmatig gestort kan worden. Nu het warm is, is de stank weer opnieuw terug. Dus daar moet gewoon wat aan gebeuren. Dus ik zit er ook bovenop. En ben ik van mening dat het om een structureel probleem gaat? Het is een hardnekkig probleem, zou ik willen zeggen, maar het is geen onoplosbaar probleem. En dan is het meteen vraag 5. Wat gaat de wethouder doen om de overlast weg te nemen? We hebben het dus eerst met het kaartje geprobeerd, dat is niet gelukt. We gaan nu, en daar heb ik ook al bevestiging van via Avalex, de container verplaatsen. Dus we gaan hem achter de heg plaatsen, mijnheer Hendrickx. En dat gaat op de kortst mogelijke termijn gebeuren. Dus dat gaan we eraan doen. Even een uitstapje terug naar vraag 4. Doet het probleem zich ook elders voor? Daarvan ben ik mij niet bewust, als het wel zo is, dan hoor ik dat graag van de heer Hendrickx, dat kan misschien ook even bilateraal. En is de wethouder van mening dat wanneer dit probleem structureel is, of deze manier van afval inzamelen moet worden heroverwogen? Dat denk ik niet, eerlijk gezegd. Dit komt nog door heel Nederland voor, deze manier van afval inzamelen. En we moeten gewoon, als er een probleem is, dat gewoon aanpakken en dat proberen we hier ook te doen. Voor zover de beantwoording.

De **voorzitter**: Dank u wel. Levert dit nog nadere vragen van uit de raad op? Dat is niet het geval. Dan gaan we over naar de tweede set vragen, over de wijziging bestemmingsplannen ten aanzien van het Ammonslaantje en Vreeburglaan.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. De afgelopen periode heeft de meerderheid in de raad gestemd voor wijziging van twee bestemmingsplannen: Ammonslaantje en Vreeburglaan. In beide gevallen hebben belanghebbenden bij de Raad van State succesvol geprocedeerd en heeft de rechter in ook beide gevallen de voorziening getroffen dat in afwachting van de bodemprocedure geen voortgang mag plaatsvinden betreffende de uitvoering van de plannen. De vragen, waarom heeft het college de raad niet geïnformeerd, want het is de raad die verweerder is in dezen, en niet een lid van het college? Dus de raad dient geïnformeerd te worden en het stond bij de ingekomen stukken, is niet een actieve informering van de raad. Bent u van plan de raad voor te stellen het bestemmingsplan wijzigingen in te trekken? En zo nee, waarom niet? En zo ja, waarom wel? Waarom heeft u zelfs na meervoudig aanmanen drie maanden na de uitspraak de veroordeelde kosten nog niet betaald? Bent u zich bewust dat het volharden van de gemeente vele mensen op hoge kosten jaagt? Bent u van mening dat mediation en participatie kan leiden tot een acceptabele uitkomst tegen veel lagere kosten? Met uw recente ervaringen, hoe denkt u deze problemen te voorkomen bij Eikenhorstlaan, Middelweg en ANWB-gebouw? Gerelateerd aan deze kwestie hebben we begrepen dat als verweer is aangevoerd... In het geval van bestemmingsplanwijzigingen van de Vreeburglaan, dat de parkeernorm op een later tijdstip als verweer is aangevoerd, dat de parkeernorm op een later tijdstip zal worden aangepast. Drie vragen daarbij. Is dit een collegebesluit? Is dit een raadsbesluit? Waar meent het college, daar waar de raad de verweerder is, namens de raad dit argument aan te kunnen voeren? Dat was mijn tweede set, dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder Wassenaar.

Wethouder **Wassenaar**: Ja dank u wel voorzitter. Dank voor de vragen mijnheer Hendrickx. Waarom heeft u de raad nog niet geïnformeerd? U zei zelf al, het is een besluit van de raad en de raad krijgt daarover bericht van de Raad van State. Dat is op dit moment voldoende informatie. Het is op 20 april gemeld voor de Vreeburglaan en het Ammonslaantje op 28 mei, heb ik even voor u nagekeken. Bent u van plan de raad voor te stellen de bestemmingsplanwijzigingen in te trekken? Nee, het is een raadsbesluit. De bevoegdheid van de raad staat niet ter discussie. We zijn op de meeste punten in het gelijk gesteld, als het gaat om het Ammonslaantje moet er een zwaardere motivering reparatie plaatsvinden als het gaat om de afwijking van de structuurvisie, zoals die door de raad is vastgesteld en dat zullen wij nog met de raad delen. De voorbereiding loopt daarvoor. Dus daar krijgt u nog een nader voorstel voor. De vraag is of dat ook een raadsvoorstel moet zijn, maar ook dat betrekken wij in de voorbereiding. Voor de Vreeburglaan, daar is in het proces wat misgegaan, helaas moet ik zeggen, want daar waar de parkeerproblematiek toch uitgebreid aan de orde is geweest, is dat niet in de ruimtelijke onderbouwing terechtgekomen. Althans, niet in de gepubliceerde versie, en dat is dus fout. Dus dat zou opnieuw moeten, maar daarmee staat het raadsbesluit natuurlijk niet ter discussie. Waarom heeft u na meervoudig aanmanen, na drie maanden de kosten nog niet voldaan? Dat geldt specifiek voor de Vreeburglaan. Daar is iets misgegaan. Ik heb vandaag de toezegging gekregen dat het met enkele dagen zal zijn betaald. Het Ammonslaantje is al betaald, nadat de uitspraak erkenbaar is gemaakt. Bent u zich bewust, dat het volharden van de gemeente veel mensen op hoge kosten jaagt? Het gaat niet om het volharden van de gemeente in mijn perceptie, het gaat erom dat wij als gemeente geconfronteerd worden met enkele aanvragen van initiatiefnemers. Los van het feit dat wij toch vanuit het adagium denken in mogelijkheden willen opereren, is het natuurlijk ook zo dat die initiatiefnemers beantwoord moeten worden. Daar is een raadsbesluit op

genomen en dat staat, vooralsnog, zeker tot de behandeling in beroep. Bent u van mening dat mediation en participatie kan leiden tot een acceptabele uitkomst, tegen veel lagere kosten? Dat zou in principe wel kunnen natuurlijk, dat dat resultaat op gaat leveren, maar in beide gevallen is er toch een vorm van participatie toegepast en is het gewoon overduidelijk dat de meningen verschillen. Dus in hoeverre dat op dit moment, nu er al procedures lopen, tot resultaten zou kunnen leiden, dan denk ik niet dat die kans er nog is. Hoe gaat u om met die ervaringen in relatie tot Eikenhorstlaan, Middelweg en het ANWB-gebouw? We hebben op alle, in ieder geval op Middelweg en ANWB, en dan heeft u het over plan Den Deyl als het over Middelweg gaat, waarschijnlijk, natuurlijk participatie toegepast en dat moeten wij wegen. Dat staat los van de juridische consequenties als men daar bezwaren tegen heeft als het gaat om vergunningverlening. De parkeernorm moet inderdaad op termijn worden aangepast. Dat is een discussie die al langer loopt. Die hadden we het voornemen om dat te doen bij de invoering van de Omgevingswet. Er is ook landelijk, en ook binnen de CROW-normen wel aandacht voor, en ook wel aanleiding toe. En die discussie gaan wij nog voeren in relatie tot deze zaken, Vreeburglaan en Ammonslaantje, is het bij mijn weten niet aan de orde. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Geeft dat nog aanleiding voor vervolgvragen vanuit de raad. Dat is niet het geval, dan gaan we over naar de vragen over de tweede adviesaanvraag ambtelijk apparaat.

De heer **Hendrickx**: Ja, dit is toch wel een beetje een vraag van andere orde. Het kwam wat ons betreft eigenlijk uit de lucht vallen dat er een tweede adviesaanvraag is ingediend bij de ondernemingsraad. Wij vinden dat op zich... Dit is zeer bijzonder. Het komt dus voor dat deze adviesaanvraag al besloten was in de eerste adviesaanvraag. We willen vragen naar de omstandigheden, aanleiding, redenen en argumenten die hebben geresulteerd in het doen van een tweede adviesaanvraag en wij specifiek de vraag eraan koppelen of de eerste adviesaanvraag is opgesplitst in twee adviesaanvragen? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nee er ligt een adviesaanvraag en er ontstond wat ruis over dat er een tweede adviesaanvraag zou zijn. Dat is niet het geval. Gedurende het proces voor de ontwikkeling, om te komen tot de eerste adviesaanvraag, zijn er wel afspraken gemaakt over hoe je nu verder gaat als de situatie van ontvlechting een feit is. En daarin zijn wel afspraken gemaakt over hoe ga je om in de nieuwe situatie waarbij je natuurlijk ook de overgang krijgt, want ook de gemeente Wassenaar zal een nieuwe ondernemingsraad krijgen en hoe ga je afspraken maken met zaken die daarin spelen? Daar is in, gedurende de bespreking tussen de WOR-bestuurders en de ondernemingsraad bij de adviesaanvraag over gesproken en daar heeft men dus praktische afspraken gemaakt over onderwerpen die vooral van belang zijn te bespreken op een moment dat ook de nieuwe organisatie bestaat. Er zal een nieuwe ondernemingsraad gaan komen. Onderwerpen die ook met u zijn gedeeld, zoals werkdruk, hoe ga je dat monitoren in de toekomst, hoe ga je ermee om, om te kijken als iedereen straks op zijn plek zit, hoe dat allemaal verdergaat. En daar zijn dus verder procedurele afspraken over gemaakt over het vervolg, en dat is ook alleen maar goed, want met de nieuwe ondernemingsraad zal de WOR-bestuurder natuurlijk ook na de vorming van de nieuwe ambtelijke apparaat Wassenaar de gesprekken voeren. Dus het gaat om een adviesaanvraag en verdere afspraken over het vervolgtraject als beide gemeenten, in dit geval is het alleen voor Wassenaar relevant, de gemeente Wassenaar is gevormd en hoe het gesprek tussen WOR-bestuurders en ondernemingsraad dan verder vorm en inhoud wordt gegeven.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, als u mij wilt toestaan een korte navraag te doen. Dat wil zeggen dat er in oktober-november geen tweede adviesaanvraag bij de ondernemingsraad, de dan ondernemingsraad van het ambtelijk apparaat van de gemeente Wassenaar wordt ingediend?

De **voorzitter**: Nee, geen adviesaanvraag in het kader zoals de formele formulering van de adviesaanvraag, zoals de eerste adviesaanvraag. Dus daar ontstond ook een misverstand over, alsof er een tweede of een gesplitste adviesaanvraag is, als onderdeel van de eerste is wel het feit dat er afspraken zijn gemaakt over hoe we het nu gaan organiseren op het moment dat die nieuwe organisatie bestaat. Aan die afspraken zal natuurlijk vervolg moeten worden gegeven, maar dat is logisch.

De heer **Hendrickx**: En dat is dus invulling, maar geen tweede adviesaanvraag. Ik wil de laatste twee vragen even wisselen, plaatsing restafvalcontainer Kerkstraat. Op 1 juni wordt de betonnen bak waarin een restafvalcontainer zal worden geplaatst afgeleverd op de Kerkstraat. Op 8 juni wordt ook de restafvalcontainer zelf geleverd, en tegelijkertijd arriveert een ploeg mensen met machines. Ze beginnen aan het graven van een kuil, bedoeld om de bakken en de restafvalcontainer te plaatsen en na enige tijd stopt het werk, er blijken kabels in de grond te

liggen. De kuil wordt weer dichtgegooid. Het afgelopen jaar is drie keer gegraven op deze plek om te onderzoeken wat er in de grond zit. De totale kosten van deze exercitie bedragen tenminste € 5.000,00 zonder dat dat enig resultaat heeft geleverd. Vragen, kan het college hiervoor een verklaring geven? En wat vindt het college van de suggestie om projectmanagement in te voeren? Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan wethouder Schokker.

Wethouder **Schokker**: Ja, dank u wel voorzitter. De verklaring voor deze gebeurtenis. Er heeft een onderzoek plaatsgevonden samen met Avalex of de container inderdaad aan de Kerkstraat kon worden geplaatst. Dinsdag 8 juli, dat is vorig jaar geweest, is geprobeerd zo een afvalcontainer te plaatsen. Dat is echter mislukt. En dat beschrijft u ook al, maar waar komt dat nu door? Omdat er laagspanningskabel door Dynniq verplaatst zou worden. Echter, toen is gebleken dat het geen openbare verlichtingskabel betrof, maar echt een laagspanningskabel van Liander. Helaas, en dat maakt het ook wel een beetje treurig, is dat niet aan ons teruggekoppeld, en werd dus de plaatsingsploeg geconfronteerd met een verrassing, en dat kwam tot uiting in de scene die u beschreef. De laagspanningskabel is een voedingskabel voor een kast van T-Mobile en dit is in ieder geval de achtergrond. Wat vindt het college van de suggestie om projectmanagement in te voeren? Dit wordt in opdracht uitgevoerd door Avalex en Avalex is ook projectmatig bezig met het onderzoek en plaatsen van ondergrondse containers, dus dat gebeurt ook projectmatig, dus dat is een goede suggestie.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: En de laatste vraag.

De heer **Hendrickx**: De motie van Hart voor Wassenaar inzake opvoeding en stimulering betreffende persoonlijk transport naar het raadhuis. Deze motie, door alle aanwezige raadsleden, behalve de heer Zoutendijk, ondersteund, verzoekt het college zichzelf, raadsleden en burgerraadsliden op te voeden, te stimuleren en te promoten, zodat transport naar het raadhuis zo min mogelijk per niet-elektrische auto plaatsvindt. De heer Zoutendijk merkt dat zijn parkeerruimte toeneemt, waarvoor hulde aan de andere raadsleden, en parkeert zijn auto nog steeds niet op de daartoe aangewezen plaats. Maar de vraag, gegeven dat opvoeden per definitie begint bij de geboorte, en in dit geval van de motie, welke acties heeft het college inmiddels genomen om op te voeden, maar ook om te stimuleren en te promoten? Waarbij ik direct complimenten aan de wethouder moet brengen, want ik zag haar inderdaad in gezwinde spoed op de fiets voorbijkomen, zij past het toe.

De **voorzitter**: Helder, de wethouder.

Wethouder **Klaver**: Nou, mijnheer Hendrickx, dat is exact wat het college graag wil doen, het goede voorbeeld geven. En dan met het goede voorbeeld hopen wij de rest van de raadsleden en commissieleden te stimuleren om ook op de fiets te stappen en volgens mij is dat gelukt, want zowel de heer Everard als mijnheer Koetsier zijn vanavond, heb ik zelf gezien, op de fiets deze kant op gekomen. Naast het goede voorbeeld wil het college ook graag goede fietsparkeerplekken realiseren, zodat iedereen ook gestimuleerd wordt en op een veilige en goede manier zijn fiets kan parkeren. Dus daar zijn we ook mee bezig. En daarnaast zijn we natuurlijk op de lange termijn ook bezig om te kijken of er meer deelmobiliteit of mobiliteitstransitie kan plaatsvinden, zodat we met zijn allen op een andere manier ons bewegen in dit dorp, inclusief De Paauw. En ik neem aan dat de heer Hendrickx ook voor zijn bestemming in Wassenaar de fiets kiest. Dank u wel.

De **voorzitter**: Volgens mij was dat een helder antwoord.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter. Ik dank de wethouder voor het antwoord. Ik moet heel eerlijk zeggen, de vorige keer toen ik de motie indiende, vroeg wethouder Wassenaar of ik in het bezit was van een fiets. Ik heb nog eens in de garage geteld, ik heb er zelfs twee. Dus als die van hem kapot is, mag hij die van mij komen lenen.

De **voorzitter**: Hartstikke goed. Dan sluiten we hierbij de actualiteitsvragen af.

12. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Nog even wel ter evaluatie. De actualiteitsvragen zijn vooral bedoeld om korte vragen te hebben. Het wordt ook levendiger als dat ook wat meer verspreid is door de raad heen.

Dat is overigens geen oproep om dat te doen, en voortgang op moties, ze waren allemaal wel actueel, maar ik denk dat het nog wel enige vorm van oefening baart. Dan wordt het ook een wat levendiger geheel, want nu loopt de vergadering wat leeg. Maar het goede nieuws is dat u allemaal naar uw fiets kunt, want de vergadering is voorbij. Mijn vraag is nog wel ook weer netjes in volgorde het pand te verlaten, daarbij ook uw mondkapje te gebruiken. Ik wens u een hele goede avond en het goede nieuws is dat het 22.27 uur is, dus we zijn ruim binnen de tijd klaar. Het is bijna nog licht. Ik sluit hierbij de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 13 juli 2021

de griffier,

drs. J. Kleinhesselink

de voorzitter,

drs. L.A. de Lange

